

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

#267

53ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

2 0 1 2

ΚΡΙΣΤΙΑΝ ΜΟΥΝΤΖΙΟΥ ΛΕΠΙΔΟΠΤΕΡΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

«ΟΥΤΕ ΥΠΕΡ ΟΥΤΕ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ»

Η ταινία του Κριστιάν Μουντζίου Πίσω από τους λόφους παρακολουθεί τη ζωή σε ένα γυναικείο μοναστήρι. Ο σκηνοθέτης καταγράφει. Τα συμπεράσματα ανήκουν στο κοινό.

THESSALONIKI
INTERNATIONAL
FILM FESTIVAL
www.filmfestival.gr

TASTE THE MOMENT

SPONSOR OF THE AUDIENCE AWARDS

Fischer
PILSENER BEER

facebook.com/FischerBeerGreece

twitter.com/Fischer_Beer

Απολαύστε υπεύθυνα

EBIBA!
 Το σαλόνι της μπυραρίας Caru' cu Bere, στο Βουκουρέστι.

Η εφημερίδα του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Ειδική έκδοση για το 53ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
№ 267 [6/11/2012]

Διευθυντής σύνταξης: Ηλίας Κανέλλης
Αρχισυντάκτρια: Δήμητρα Νικολοπούλου
Συντονισμός ύλης: Γκέλυ Μαδεμλή
Σύνταξη: Ελένη Ανδρουτσπούλου, Τίνα Αντωνάκου, Αγγελική Βέργου, Δημήτρης Κερκινός, Αλεξάνδρα Κόλια, Γιώργος Κρασσακόπουλος, Χριστίνα Λιάτα, Αγγελική Πέτρου, Γιάννα Σαρρή, Τζωρτίνα Σεργιέρη, Θάνος Σταυρόπουλος, Έλενα Χρηστοπούλου

Υπεύθυνη αγγλικών σελίδων: Λίλυ Παπαγιάννη
Φωτογράφος: Βασίλης Βερβερίδης (MOTIONTEAM)
Κόμης: Τάσος Ζαφειριάδης

Εκτύπωση: ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΑ
Ανάδοχος: ΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: Δημήτρης Εϊπίδης

Ο διευθυντής σύνταξης, η αρχισυντάκτρια και οι συντάκτες της εφημερίδας του Φεστιβάλ εργάζονται χωρίς αμοιβή.

EDITORIAL

Από τον Ηλία Κανέλλη

Caru cu Bere

Οταν ήμουν παιδί, το μόνο που ήξερα για τη Ρουμανία ήταν ο Δράκουλας – κι αυτό από τις αμερικανικές ταινίες. Μεγαλώνοντας, έμαθα για έναν άλλο Δράκουλα, όπως τον ήθελε μια συγκεκριμένη πολιτικοποίηση της δεκαετίας του 1970, τον κομμουνιστή ηγέτη της χώρας Νικολάε Τσαουσέσκου, ο οποίος στα 1989

ανατράπηκε από εξαγριωμένα με την πολιτεία του πλήθη και, στην προσπάθειά του να διαφύγει, συνελήφθη, πέρασε από υποτυπώδη δίκη και εκτελέστηκε.

Πρωτοπήγα στη Ρουμανία λίγο καιρό μετά την ευφορία της δικής της μεταπολίτευσης. Το Βουκουρέστι ήταν μια φτωχή πόλη που προσπαθούσε να ζήσει. Θυμάμαι τα συστατικά της ζωής: κρύο, φτώχεια, υπέροχα κτίρια που γκρεμίζονταν από την αφροντισιά, φοιτητές που οραματίζονταν την Ευρώπη, διδακτορικά και δόξα, ένα φοβερό Εθνικό Θέατρο, ένα για διαφορετικούς λόγους φοβερό Εβραϊκό Θέατρο και μια σούπερ μπυραρία με αμαρτωλά πιάτα προσιτά κυρίως στους ξένους και φοβερές ξανθές και μαύρες – το Caru cu Bere, από το 1899, 20 χρόνια μετά την ίδρυσή του, σε ένα απίστευτο μπαρόκ κτίριο διακοσμημένο με τεράστια φρέσκο που αναπαριστούν σκηνές κυνηγιού. Θυμάμαι ακόμα το φοβερό «παλάτι» του Τσαουσέσκου, που δεν πρόλαβε να το χαρεί, και μια τεράστια γειτονιά-φάντασμα, γεμάτη ατελείωτα γιαπιά και σκέλεθρα γερανών που σκούριαζαν – ήταν η γειτονιά των ευνοουμένων του, της νομενκλατούρας του...

Τότε πρωτοείδα την ηθοποιό Μάγια Μόργκενστερν. Κρατούσε μια παράσταση για ένα ρόλο στο Εβραϊκό

Θέατρο, ένα ιδιότυπο καμπαρέ με τίτλο *Λόλα Μπλάου*, κι όποιος το έβλεπε ήθελε να το ξαναδεί. Θυμάμαι, η παρέα μας, μερικοί Έλληνες, πήγαμε και βρήκαμε την ηθοποιό, την καλέσαμε να έλθει στην Ελλάδα, η *Λόλα Μπλάου* ανέβηκε με μεγάλη επιτυχία στην Αθήνα, στο θέατρο Σφενδόνη. Αν δεν τα μπερδεύω, μετά από μια αθηναϊκή παράσταση της ζήτησε ο Αγγελόπουλος να παίξει στο *Βλέμμα του Οδυσσέα*, τη βαλκανική του Οδύσσεια.

Ξαναθυμήθηκα τη δική μου βαλκανική Οδύσσεια διαβάζοντας τη συνέντευξη του ρουμάνου σκηνοθέτη Κριστιάν Μουντζίου που φιλοξενείται στις επόμενες σελίδες του *Πρώτου Πλάνου*. Μου αρέσουν οι σκέψεις του. Είναι προφανώς ιδιότυπα δημιουργικός, λατρεύει την κωμωδία, αλλά επειδή έχει αρχίσει να ενδιαφέρεται για την απήχηση των ταινιών του την παραμερίζει κάπως, επειδή δεν περνάει το ιδιότυπο ρουμανικό χιούμορ στις ξένες κουλτούρες – στη διεθνή αγορά. Είναι φως φανάρι. Η Ρουμανία έχει αφήσει πίσω της τα πέτρινα χρόνια του καθεστώτος Τσαουσέσκου και τις δυσκολίες της μετάβασης. Κι οι Ρουμάνοι καλλιτέχνες, Ευρωπαίοι πια, το παλεύουν, διεκδικούν τη ζωή τους και, ταυτόχρονα, την Ευρώπη και τον κόσμο, είναι εξωστρεφείς και επικοινωνιακοί.

Όπως ήμασταν κι εμείς πριν από την κρίση – κι όπως χρειάζεται να παραμείνουμε, για να είμαστε παρεμβατικοί και αξιόπιστοι τώρα, στα δύσκολα, και αύριο, στα ακόμα πιο δύσκολα της ανασυγκρότησης. Ξεκινώντας πάντα από τα σταθερά: την πίστη μας στις δυνάμεις μας και, γι' αυτό, την πίστη μας στον ανταγωνισμό. Εβίβα.

ΛΕΠΙΔΟ- ΠΤΕΡΟ- ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ανήκει στη νέα γενιά κινηματογραφιστών του ρουμανικού κινηματογράφου που εμφανίστηκε στις αρχές του 2000. Παρατηρεί με οξυδέρκεια τα θέματά του, με τον επαγγελματισμό του εντομολόγου, και τα καταγράφει, επιδιώκοντας να κρατά ουδετερότητα. Σκηνοθέτης, σεναριογράφος και παραγωγός, θριαμβευτής των Καννών το 2007 με τους 4 μήνες, 3 εβδομάδες και 2 μέρες – και φετινός νικητής του βραβείου σεναρίου για το *Πίσω από τους λόφους* (που απέσπασε και το βραβείο πρώτου γυναικείου ρόλου) στο ίδιο φεστιβάλ–, ο Μουντζίου όχι μόνο έχει συνεισφέρει αποφασιστικά στη διεθνή εικόνα του κινηματογράφου της χώρας του, αλλά έχει επίσης καταξιωθεί διεθνώς ως ένας από τους σπουδαιότερους δημιουργούς της εποχής μας. Στο πλαίσιο του τμήματος *Ματιές στα Βαλκάνια*, θα παρουσιαστεί το σύνολο του έργου του. Μ' αυτή την ευκαιρία, παραχώρησε τη συνέντευξη που ακολουθεί.

Του Δημήτρη Κερκινού

Όποιος παρακολουθεί τη δουλειά σας μπορεί να αντιληφθεί ότι, από την πρώτη έως την τελευταία σας ταινία, με κάποιον τρόπο πάντα καθρεφτίζεται η ρουμανική κοινωνία. Ποια είναι τα κοινωνικά χαρακτηριστικά που σας ενδιαφέρουν περισσότερο; Πρώτα απ' όλα έχω ανάγκη να αισθανθώ κάτι για το στόρι της ταινίας – ενός είδους έλξη. Χρειάζεται επίσης ν' αντιληφθώ εάν το στόρι είναι κατάλληλο κινηματογραφικά – εάν το πλήθος των γεγονότων, η διαδοχή του χρόνου, ο ρυθμός, οι χαρακτήρες, εάν όλα αυτά είναι κατάλληλα για μια ιστορία 100 λεπτών. Επιπλέον, με ενδιαφέρουν οι σύνθετες, πολυεπίπεδες ιστορίες. Σε ορισμένες, υπάρχει ένα υπόβαθρο που μιλά για τη σχέση της κοινωνίας, σε μια δεδομένη της στιγμή, με τη μοίρα του ατόμου. Γενικότερα, ενδιαφέρομαι για καταστάσεις που αποκαλύπτουν το πόσο σχετικές είναι οι ατομικές επιλογές μας κάτω από ορισμένες συνθήκες. Οι 4 μήνες, 3 εβδομάδες και 2 μέρες είναι μια ταινία με θέμα την έκτρωση, χωρίς να παίρνει θέση, υπέρ ή κατά. Το *Πίσω από τους λόφους* δεν είναι ούτε υπέρ ούτε κατά της θρησκείας. Η *Δύση* δεν επιχειρηματολογεί υπέρ της μετανάστευσης ούτε και υπέρ τού να παραμένει κανείς στη χώρα του. Οι ταινίες μου ενθαρρύνουν το κοινό να σχηματίσει τις προσωπικές του απόψεις και προσπαθούν ταυτόχρονα να δείξουν ότι τα πράγματα είναι πολύπλοκα και δεν εμπίπτουν σε κατηγοριοποιήσεις τύπου καλό και κακό, μαύρο και άσπρο. Ωθούν επίσης τους θεατές να κατανοήσουν ευρύτερα την κινηματογραφική γλώσσα.

Σε ορισμένες ταινίες σας, σε αντίθεση με άλλες, το κωμικό στοιχείο είναι πιο έντονο. Θα θέλατε να μας εξηγήσετε τον τρόπο με τον οποίο τοποθετείτε χιούμορ στη δουλειά σας;

Το χιούμορ αποτελεί τρόπο να βλέπει κανείς τη ζωή. Μερικές φορές νιώθω ότι μπορώ και τη βλέπω έτσι. Διασκεδάζω με τη φύση των πραγμάτων, προσέχω λεπτομέρειες και χαίρομαι να τις μοιράζομαι με τους θεατές. Η *Δύση* και οι *Ιστορίες από τη Χρυσή Εποχή*, είναι αυθεντικές κωμωδίες. Εν μέρει, ο στόχος ήταν να δείξουμε στο κοινό ότι συγκεκρι-

μένα ζητήματα μπορούν να ειδωθούν με χιουμοριστική οπτική. Τελευταία, πάντως, το χιούμορ «μπαίνει» στις ταινίες μου όλο και λιγότερο. Οι πλάκες δεν μεταφράζονται πάντα με επιτυχία. Και εφόσον το κοινό είναι πολύ μικρό στη Ρουμανία, προτιμώ, ανάμεσα σε όλα τα θέματα που με ενδιαφέρουν, να δουλεύω με εκείνες τις ιστορίες που μπορούν να γίνουν κατανοητές εξίσου και σε άλλες χώρες. Μερικές φορές βέβαια υπάρχουν και εκπλήξεις: οι αντιδράσεις του κοινού της Θεσσαλονίκης για τη *Δύση* ήταν παρόμοιες με αυτές στη Ρουμανία – γι' αυτό το λόγο πιστεύω η ταινία πήρε και το βραβείο κοινού εκείνη τη χρονιά.

Ποια στοιχεία πρέπει να έχει μια ιδέα για να σας οδηγήσει στην κατασκευή μιας επόμενης ταινίας;

Χρειάζεται να διαθέτει μια κάποια δύναμη, τη δύναμη να χτυπάει τους ανθρώπους κατακέφαλα – ας το πούμε έτσι. Η ιστορία πρέπει να είναι ρεαλιστική, πιστευτή, προσωπική, με συναίσθημα, να έχει κάτι διαφορετικό απ' ό,τι βλέπουμε συνήθως, και εάν είναι δυνατόν να εντυπώνεται στο μυαλό. Ακόμη, πρέπει να βασίζεται σε περιορισμένο αριθμό γεγονότων, να έχει έναν σχετικό δυναμισμό, να υπάρχει το στοιχείο του απρόβλεπτου, και πολλά άλλα ακόμα. Την ίδια στιγμή, το ότι γνωρίζω πως χρειάζομαι όλα αυτά τα συστατικά δεν με βοηθάει στ' αλήθεια για να βρω την επόμενη ιστορία μου. Πρόκειται για μια πολύ πιο μυστηριώδη διαδικασία.

Η τελευταία σας ταινία στηρίζεται σε ένα πραγματικό γεγονός. Θέλετε να μας πείτε λίγα περισσότερα πράγματα γι' αυτό;

Στην πραγματικότητα μεσολαβεί ένα ακόμη επίπεδο ανάμεσα στο πραγματικό γεγονός και την ταινία: τα ρεαλιστικά πεζογραφήματα της Τατιάνα Νικουλέσκου Μπραν. Διαβάζοντας τα – και αφού είχα επίσης διαβάσει πολλά από τα άρθρα στον Τύπο σχετικά με το θέμα του έργου μου – αντιλήφθηκα ότι όσο περισσότερο προσπαθεί κανείς να ανακαλύψει τα πραγματικά περιστατικά, τόσο βλέπει ότι κάτι τέτοιο είναι αδύνατο. Ακόμη δυσκολότερο είναι να καταλάβει κανείς το γιατί συνέβη ό,τι

**ΚΑΛΟΣ
Ή ΚΑΚΟΣ;
ΑΣΠΡΟ Ή
ΜΑΥΡΟ;
ΤΑ ΣΧΗ-
ΜΑΤΑ
ΔΕΝ
ΙΣΧΥΟΥΝ.
ΤΑ ΠΡΑΓ-
ΜΑΤΑ
ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ
ΠΟΛΥ-
ΠΛΟΚΑ**

συνέβη. Πιστεύω ότι όλοι μας είμαστε πολύ κακοί αναλυτές των ιδίων μας των πράξεων· δεν ξέρουμε γιατί κάνουμε ορισμένα πράγματα, οπότε πώς μπορούμε να ισχυριστούμε ότι κατανοούμε με σιγουριά το πώς και το γιατί οι άνθρωποι έδρασαν και αντέδρασαν στην πραγματικότητα, και μάλιστα μέσα σε μια τόσο σύνθετη κατάσταση; Δεν πιστεύω ότι μπορούμε να είμαστε σίγουροι. Οπότε, αποφάσισα έντιμα να αποδεχθώ ότι η ταινία μου αποτελεί προϊόν μυθοπλασίας και ότι αυτά που βλέπουμε αποτελούν μια ερμηνεία για το τι συνέβη, και όχι την αναπαράσταση του τι αληθινά συνέβη. Παρ' όλα αυτά, διατήρησα τα βασικά γεγονότα όπως συνέβησαν στην πραγματικότητα: ένα κορίτσι έρχεται για επίσκεψη στη φίλη της από τα χρόνια που ζούσαν στο ορφανοτροφείο. Η φίλη της ζει σε μοναστήρι και έχει γίνει μοναχή. Μερικές ημέρες μετά, το κορίτσι πεθαίνει δεμένο πάνω σε μια ξύλινη σανίδα, όπου την είχαν ακινητοποιήσει για να την κάνουν να ακούσει τις προσευχές που της διάβαζαν ο καλόγερος και οι μοναχές, ώστε να ξεφύγει απ' την επιρροή του σατανά...

Πόσο δύσκολο ήταν να απεικονίσετε δύο κόσμους σε παράλληλες τροχιές: τον κόσμο της θρησκείας και την κοσμική, καθημερινή πραγματικότητα;

Για όσο διάστημα δουλεύω, γράφω και σκηνοθετώ, το μόνο που με ενδιαφέρει είναι η πειστικότητα της κάθε σκηνής. Αναρωτιέμαι πώς θα μπορούσε να είχε εκτυλιχθεί το συμβλάν που σας προανέφερα στην πραγματικότητα – δεν κάνω εννοιολογικές προσθήκες στην σκηνή, δεν εκβιάζω κάποιο νόημα. Το μόνο που κάνω είναι να προσπαθώ να αναδημιουργήσω μαζί με τους ηθοποιούς μια καθημερινή στιγμή, μια καθημερινή συζήτηση και, εφόσον καταφέρω να το πετύχω αυτό, τότε και ολόκληρη η ταινία σαν σύνολο θα έχει αποκτήσει σημασία – οι καταστάσεις θ' αρχίσουν από μόνες τους να έχουν νόημα χωρίς να χρειάζεται να τους δώσουμε κάποιο εμείς. Περίπου το ίδιο που συμβαίνει και στη ζωή, όπου τα πράγματα απλώς συμβαίνουν – και μόνο έπειτα τους δίνουμε εμείς το νόημά τους.

#3

ΒΙΑ, ΕΡΩΤΕΣ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ ΣΟΚ

ΑΝΟΙΧΤΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

Ο Αμπάς Κιαροστάμι επιστρέφει. Ο πολυσυζητημένος (ελληνικής καταγωγής) Αυστραλός συγγραφέας Χρήστος Τσιόλκας εμπνέει... Το Ιράν και το Αφγανιστάν είναι δύσκολοι τόποι (αλλά και τόσο ενδιαφέροντες) για δημιουργούς. Και το σινεμά συνεχίζει να ενώνει τους ανθρώπους...

1

2

4

5

6

7

8

9

10

1 Ατίκ Ραχμί Η ΠΕΤΡΑ ΤΗΣ ΥΠΟΜΟΝΗΣ

- Μια γυναίκα εξομολογείται στον, σε κώμα, σύζυγό της, τα μυστικά της, με φόντο τον πόλεμο στο Αφγανιστάν.
- Η πρωταγωνίστρια Γκολσίφτε Φαραχανί έχει συμμετάσχει μεταξύ άλλων, στις ταινίες *Μισοφέγγαρο* του Μπαχμάν Γκομπαντί, *Τι απέγινε η Έλι* του Ασγκάρ Φαραντί, *Κοτόπουλο με δαμάσκηνα* των Μαρζάν Σατραπί και Βενσάν Παρονό, αλλά και στο φιλμ *Η πλεκτάνη* του Ρίντλεϊ Σκοτ, εξαιτίας του οποίου της απαγορεύθηκε η έξοδος από το Ιράν.
- Η ταινία, εμπνευσμένη από την περσική μυθολογία, αφορά μια πέτρα στην οποία οι άνθρωποι κάνουν παράπονα, αφηγούνται τη δυστυχία τους και αποκαλύπτουν μυστικά, μέχρι που αυτή δεν αντέχει άλλο και σπάει.

«Το 2002 επέστρεψα στο Αφγανιστάν, έπειτα από 18 χρόνια. Το πρώτο πράγμα που πρόσεξα ήταν ότι οι τοίχοι των σπιτιών ήταν πολύ ψηλοί. Τα παράθυρα ήταν όλα κλεισμένα με τούβλα και όλοι σε κοιτούσαν με καχυποψία. Κανείς δεν σου μιλούσε πια». - Ατίκ Ραχμί

2 Τόνι Κράβιτς ΝΕΚΡΗ ΕΥΡΩΠΗ

- Ένα ψυχολογικό θρίλερ με ήρωα ένα φωτογράφο ο οποίος φτάνει από την Αυστραλία στην Ελλάδα και περιπλανάται στην Ευρώπη, ανακαλύπτοντας τα ένοχα μυστικά της οικογένειάς του.
- Η ταινία είναι βασισμένη στο ομώνυμο λογοτεχνικό έργο του Χρήστου Τσιόλκα.
- Παίζουν, μεταξύ άλλων, ο Θάνος Σαμαράς, η Δανάη Σκιαδή, η Αλεξάνδρα Παντελάκη και ο Αλέξανδρος Μυλωνάς.

«Πρόθεσή μου ήταν να κάνω μια ταινία ρεαλιστική και συνεκτική. Μια συναρπαστική ταινία που θα κινητοποιήσει το κοινό κάνοντάς το να υιοθετήσει την οπτική του ήρωά μου και, στη συνέχεια, να κάθεται σε αναμμένα κάρβουνα στο σινεμά, περιμένοντας με αγωνία τη συνέχεια. Στόχος δεν είναι να ψυχαγωγήσω αλλά και να προκαλέσω. Να αμφισβητήσω τον τρόπο με τον οποίο βλέπουν οι άνθρωποι τον εαυτό τους και τον κόσμο στον οποίον ζουν. Η ιστορία μιλάει για Ευρωπαίους που δεν έχουν δύναμη και επιρροή, αυτούς στους οποίους η Ευρώπη έχει γυρίσει την πλάτη της. Ο κινηματογράφος είναι ένα παράθυρο στον κόσμο, και αυτό που σου δείχνει δεν είναι πάντοτε όμορφο». - Τόνι Κράβιτς

3 Κιρίλ Σερέμπρενικοφ ΠΡΟΔΟΣΙΑ

- Η απιστία, η προδοσία και ένα μοιραίο φινάλε: Οι τρεις πράξεις μιας απαγορευμένης ερωτικής ιστορίας που κλονίζει δυο παντρεμένα ζευγάρια.

- Ο σκηνοθέτης άντλησε έμπνευση από προσωπικά του βιώματα, αλλά και από ένα αληθινό παρόμοιο περιστατικό που συνέβη στην Αμερική τη δεκαετία του 1990.
- Η Αλπίνα Τζαναμπάεβα, που υποδύεται τη μία εκ των δύο συζύγων, είναι τραγουδίστρια, μέλος του ρωσικού γυναικείου pop συγκροτήματος VIA Gra. Η ταινία *Προδοσία* είναι το κινηματογραφικό ντεμπούτο της.

«Έκανα μια “ταινία καταστροφής” για τις σχέσεις ανδρών-γυναικών. Μια ταινία για κρυφά συναισθήματα και σκέψεις, με κύρια θεματική τη συζυγική απιστία. Αποφασίσαμε να παραλείψουμε πολλά: την πόλη όπου ζουν οι πρωταγωνιστές, τους φίλους και τους εχθρούς τους. Υπάρχουν μόνο ο αέρας γεμάτος από απιστία, ο χώρος της απιστίας, η σάρκα που ενσαρκώνει την απιστία. Κάθε λεπτομέρεια υπογραμμίζει την ίδια θεματική – τον μεγάλο πόθο των πρωταγωνιστών να αποφύγουν τη μοναξιά και την ενστικτώδη λαχτάρα τους να αγαπήσουν κάποιον». – *Κιρίλ Σερέμπρενικοφ*

4 **Ιβέτα Γκρόφοβα** **ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΤΑΧΤΗ**

- Η σκληρή πραγματικότητα και η αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής.
- Η πρώτη μυθοπλαστική ταινία της Ιβέτα Γκρόφοβα, που ως τώρα έκανε ντοκιμαντέρ.
- Οι περισσότεροι ηθοποιοί είναι ερασιτέχνες και εμφανίζονται για πρώτη φορά σε ταινία.

«Η Ντορότα κατάγεται από ένα μικρό χωριό της Σλοβακίας και οι επιλογές της δεν είναι πολλές. Αποφασίζει να δουλέψει σαν μοδίστρα σε μια μικρή πόλη στα γερμανοσεχικά σύνορα, όπου βλέπει τα όνειρά της να καταρρέουν. Η ιστορία της ζωής της στην πόλη Ας είναι αυτή μιας ανιαρής καθημερινότητας. Προτεραιότητά μου ήταν να αποτυπώσω με τη μεγαλύτερη δυνατή ειλικρίνεια τα κίνητρα που οδηγούν τα κορίτσια του Ας να παίρνουν αυτές τις σκληρές αποφάσεις που αλλάζουν τη ζωή τους». – *Ιβέτα Γκρόφοβα*

5 **Μιγκέλ Άνχελ Χιμένεθ** **ΓΛΑΡΟΣ**

- Μια ασυνήθιστη ερωτική ιστορία με φόντο τη σιβηρική στέπα.
- Γλάρος ήταν το κωδικό όνομα της πρώτης γυναίκας που πήγε στο διάστημα, της Βαλεντίνα Τερέσκοβα – που είναι το ίνδαλμα της πρωταγωνίστριας, της Αϊσα, η οποία θέλει να «πετάξει» προς μια καλύτερη ζωή.
- Η πρώτη μικρού μήκους ταινία του σκηνοθέτη Μιγκέλ Άνχελ Χιμένεθ *Tracks*, έγινε σε συμπαραγωγή με τον φετινό τιμώμενο του φεστιβάλ Άκι Καουρισμάκι.

«Ελπίζω ότι ο Γλάρος είναι μια ται-

νία για τη δύναμη και την ειλικρίνεια, για τον άπειρο σεβασμό, για μια ιστορία αγάπης που συντελείται υπό τις φριχτές προκλήσεις της επιβίωσης». – *Μιγκέλ Άνχελ Χιμένεθ*

6 **Κριστίνα Ντεάκ** **ΑΓΛΑΪΑ**

- Μια κοπέλα μεγαλώνει στο γοητευτικό, αλλά και τρομακτικό σύμπαν ενός τσίρκου.
- Η ταινία βασίζεται στη νουβέλα «Γιατί βράζει το παιδί στην πολέντα» (*Εδώ ουρανός, Εξάντας*, 2007) της ρουμάνας συγγραφέως Αγλαΐα Βετεράνι, η οποία όντως μεγάλωσε σε τσίρκο με την οικογένειά της. Η Βετεράνι αυτοκτόνησε στις 3 Φεβρουαρίου 2002.
- Η μητέρα της Βετεράνι είχε γίνει γνωστή για το, άκρως επώδυνο, κόλλο της «Γυναίκα με τα ασάλινα μαλλιά», κατά το οποίο κρεμόταν ολόκληρη από έναν γάντζο που περνούσε στον κότσο της. Η Βετεράνι μεγαλώνοντας έκοψε τα μαλλιά της για να μην την αναγκάσει ποτέ κανείς να κάνει το ίδιο.

«Σε γενικές γραμμές, το μυθιστόρημα στο οποίο βασίζεται η ταινία δεν μπορεί να θεωρηθεί αμιγώς αυτοβιογραφικό, αλλά μάλλον αποτυπώνει με ελεύθερο τρόπο τις σκέψεις και τα συναισθήματα της συγγραφέως, προτείνοντας την ιδέα ότι τα τραύματα της παιδικής ηλικίας δεν περνούν ποτέ». – *Κριστίνα Ντεάκ*

7 **Τομάς Βασιλέφσκι** **ΣΤΗΝ ΚΡΕΒΑΤΟΚΑΜΑΡΑ**

- Μια γυναίκα προσπαθεί να επιβιώσει μέσα από εφήμερες σχέσεις, σε μια ταινία σπουδή πάνω στα σύγχρονα ερωτικά ήθη.
- Δείγμα του νεότερου κύματος του ανατολικο-ευρωπαϊκού ρεαλισμού.
- Σε μια σκηνή η ηρωίδα, η Εντίτα τρέχει γρήγορα πάνω σε μια γέφυρα. Εξαιτίας του χαμηλού προϋπολογισμού της ταινίας, η σκηνή γυρίστηκε με roller blades!

«Γράφοντας και σκηνοθετώντας την ταινία θέλησα να μπω στη θέση του θεατή. Να στρέψω την προσοχή μου όχι στη δράση ή τη δαιδαλώδη πλοκή, αλλά στο ανθρώπινο ον, στο θρόισμα των ανθρώπινων χειρών, της ανθρωπίνης ανάσας, της ντροπής και του βλέμματός». – *Τομάς Βασιλέφσκι*

8 **Τίτσα Κόβι, Ράινερ Φρίμελ** **ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΜΕΡΑΣ**

- Ένας θεατρικός ηθοποιός συναντά για πρώτη φορά τον αδερφό του πατέρα του και η σχέση τους θερμαίνεται και αναπτύσσεται σταδιακά.
- Ο πρωταγωνιστής Βάλτερ Σάμπελ, ο οποίος υποδύεται το θείο, κέρδισε την Αργυρή Λεοπάρδαλη στο Φεστιβάλ του Λοκάρνο για την ερμηνεία του.

- Το σκηνοθετικό δίδυμο Τίτσα Κόβι και Ράινερ Φρίμελ ακολουθεί πάντα, και στις ταινίες μυθοπλασίας του, μια ντοκιμαντερίστικη προσέγγιση.

«Στη σκηνή τα πάντα είναι διαφορετικά σε σχέση με τα όσα συμβαίνουν στο παρασκήνιο. Αυτό ισχύει και για την καθημερινή μας ζωή, καθώς προσποιούμαστε ότι είμαστε κάτι άλλο από αυτό που είμαστε στην πραγματικότητα. Αυτή η διάσταση, αυτό το βλέμμα στο παρασκήνιο, είναι το στοιχείο που μας ενδιαφέρει σε όλες μας τις ταινίες: άνθρωποι που ερμηνεύουν κάτι εντελώς διαφορετικά στη σκηνή, ή άνθρωποι που στέκονται στην σκηνή του τσίρκου, και υπό μία έννοια αυτό ισχύει για όλους». – *Τίτσα Κόβι*

9 **Ντομίνγκα Σοτομαγιόρ** **ΠΕΜΠΤΗ ΜΕ ΚΥΡΙΑΚΗ**

- Το τετραήμερο ταξίδι μιας οικογένειας είναι το τελευταίο, καθώς οι γονείς έχουν ήδη αποφασίσει να χωρίσουν. Κι όμως, πρόκειται για τρυφερό οδοιπορικό συναισθημάτων.
- Η σκηνοθέτρια βασίστηκε σε προσωπικές της μνήμες από παιδικά ταξίδια με τους γονείς της, τις πολλές ώρες στο δρόμο και τα παιχνίδια που έπαιζε με εκείνους μέσα στο αυτοκίνητο.

«Η σχέση ανάμεσα στον κινηματογράφο και τη μνήμη με γοητεύει, με εμπνέει, με αποτελείσμα σχεδόν να αρνούμαι να ξεχάσω ότι είναι μια ταινία για την παιδική ηλικία. Πιστεύω ότι τα παιδιά έχουν έμφυτους φόβους τους οποίους καταλήγουν να ξεχνούν αντιμετωπίζοντας τα πράγματα με ευθύτητα. Αυτό έχει να κάνει με την ανιδιοτελή άποψή τους για την αγάπη». – *Ντομίνγκα Σοτομαγιόρ*

10 **Φλόριαν Φλίκερ** **ΠΕΡΝΩΝΤΑΣ ΣΥΝΟΡΑ**

- Ένα ερωτικό τρίγωνο με φόντο το παρελθόν και το μέλλον της Γερμανίας.
- Το απόσπασμα που διαβάζει ο στρατιώτης Ρίχαρντ είναι από τις *Εκλεκτικές συγγένειες* του Γκαίτε και καθρεφτίζει την ψυχосύνθεση του ερωτευμένου άντρα.
- Είναι η πρώτη ταινία του σκηνοθέτη από το 2000.

«Βλέπουμε βάρκες γεμάτες μετανάστες στην Λαμπεντούζα και δεν ξέρουμε ότι, λίγο πιο δίπλα, δεκάδες άλλοι πνίγονται κάθε χρόνο και ότι υπάρχει κόσμος που πηγαίνει εκδρομή τις Κυριακές για να μετρήσει τους νεκρούς. Αυτό το μέρος ήταν γεμάτο βία για πολλά χρόνια: λαθρέμποροι, ανθρώπων και μη, και μετανάστες αντιμέτωποι με νεαρούς στρατιώτες. Η κατάσταση άλλαξε όταν ο αυστριακός στρατός άρχισε να χρησιμοποιεί, το 2002, θερμογραφικές κάμερες, αλλά όχι εντελώς. Σήμερα η περιοχή θεωρείται τέλειος προορισμός για οικογενειακές εκδρομές». – *Φλόριαν Φλίκερ*

11 **Σον Μπέικερ** **STARLET**

- Η απρόσμενη φιλία της νεαρής Τζέιν και της 85χρονης Σέιντι αλλάζει ριζικά τις ζωές και των δυο.
- Στην ταινία, πρωταγωνιστεί η Ντρι

- Χέμινγουεη, δισέγγονη του Έρνεστ Χέμινγουεϊ και κόρη της ηθοποιού Μάριελ Χέμινγουεϊ.
- Γνωστοί αστέρες της βιομηχανίας του πορνό, εμφανίζονται στο φιλμ.

«Πολλές φορές απευθυνόμουν στους πρωταγωνιστές ρωτώντας τους τη γνώμη τους για μια συγκεκριμένη ατάκα. Αν τους άρεσε, τη γυρίζαμε. Εάν όχι, γράφαμε κάτι καινούργιο επί τόπου. Πιστεύω ότι η διαδικασία συνεργασίας είναι αυτή που διατηρεί τη φρεσκάδα μιας ταινίας σε καθημερινή βάση». – *Σον Μπέικερ*

12 **Αμπάς Κιαροστάμι** **ΚΑΤΙ ΣΑΝ ΕΡΩΤΑΣ**

- Μια μυστηριακή σπουδή του έρωτα, με επίκεντρο τη σχέση ανάμεσα σε έναν ηλικιωμένο ακαδημαϊκό και μια νεαρή φοιτήτρια-συνοδό κυριών, στο σύγχρονο Τόκιο.
- Ο σκηνοθέτης εμπνεύστηκε την ταινία από τα κατά καιρούς ταξίδια του στην Ιαπωνία. Πρόκειται για τη δεύτερη δουλειά του ιρανού κινηματογραφιστή που δεν έχει γυριστεί στην πατρίδα του, μετά το *Γνήσιο αντίγραφο*, το οποίο γυρίστηκε στην Ιταλία.
- Ο τίτλος της ταινίας είναι εμπνευσμένος από το ομότιτλο τραγούδι της Έλα Φιτζέραλντ.

«Αναζητώ νέες προκλήσεις, αυτός είναι ο λόγος που συνεχίζω να κάνω ταινίες, ανεξαρτήτως σε ποια χώρα γυρίζονται αυτές και σε ποια γλώσσα. Χρειάζομαι κάτι το νέο, μια καινοτομία. Νιώθω πάντα την ανάγκη να κάνω κάτι το οποίο δεν έχω ξανακάνει ποτέ πιο πριν». – *Αμπάς Κιαροστάμι*

13 **Μισέλ Φράνκο** **ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΟΥΤΣΙΑ**

- Μια σπουδή για τη βία οποιασδήποτε μορφής, με πρωταγωνίστρια μια έφηβη, η καθημερινότητα της οποίας παίρνει ανεξλέγκτη τροπή.
- Η νεαρή πρωταγωνίστρια Tessa Ia έχει παίξει και στην ταινία *Φλεγόμενη πεδιάδα* (2009) του Γκιγιέρμο Αριάγα.
- Αρχικά, ο κεντρικός χαρακτήρας επρόκειτο να είναι αγόρι, ωστόσο ο σκηνοθέτης, φίλος της οικογένειας της Tessa Ia, βλέποντάς την στην καθημερινότητά της μαζί με τους φίλους της, αποφάσισε να της εμπιστευτεί τον πρώτο ρόλο. Στο καστ της ταινίας συμμετέχουν επίσης οι πραγματικοί φίλοι και οι συμμαθητές της νεαρής ηθοποιού.
- Η ταινία (βραβείο του τμήματος Ένα Κάποιο Βλέμμα στο φεστιβάλ Καννών) είναι η επίσημη πρόταση του Μεξικό για το Όσκαρ καλύτερης ξενόγλωσσας ταινίας.

«Προτού αρχίσω τα γυρίσματα της ταινίας αυτής, ίσως να δίσταζα να πω ότι δουλεύω πάνω σε “μια μελέτη της βίας”, φοβόμουν ότι θα με πέρναγαν για υπερβολικά φιλόδοξο. Αλλά τώρα, που η ταινία έχει πια ολοκληρωθεί, πιστεύω ότι πρόκειται ακριβώς γι’ αυτό: για μια μελέτη της βίας σε όλες της τις μορφές. Υπάρχει παντού βία. Υπάρχει στους δρόμους, υπάρχει στον χώρο εργασίας του πατέρα. Ακόμα και ο τρόπος με τον οποίο πατέρας και κόρη επικοινωνούν – ή δεν καταφέρνουν να επικοινωνήσουν – αποδεικνύεται ένα είδος βίας». – *Μισέλ Φράνκο*

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ #3

Ο Έκτορας Λυγίζος και ο Ηλίας Γιαννακάκης είναι οι δύο έλληνες σκηνοθέτες που συμμετέχουν στο διεθνές διαγωνιστικό τμήμα του 53ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Οι τέσσερις ακόμα ταινίες που προβάλλονται σήμερα και αύριο και, επίσης, διαγωνίζονται, κάνουν ακόμα πιο ενδιαφέροντα τον συναγωνισμό. Ας ακούσουμε τους κινηματογραφιστές...

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΟΙ

Ένας σκηνοθέτης που αγαπά τον Ρομπέρ Μπρεσόν και τους αδελφούς Νταρντέν ακολουθεί έναν νέο που προσπαθεί να βγει από το κλουβί του, είτε αυτό λέγεται δωμάτιο ή πόλη είτε εαυτός.

Συνέντευξη στην Γκέλυ Μαδεμλή

ΤΟ ΑΓΟΡΙ ΤΡΩΕΙ ΤΟ ΦΑΓΗΤΟ ΤΟΥ ΠΟΥΛΙΟΥ

Έκτορας Λυγίζος

Μοιάζετε να έχετε χτίσει την ταινία πάνω στη φιγούρα του πρωταγωνιστή σας. Πώς δουλέψατε το σενάριο;

Είχα διαβάσει την *Πείνα* του Κνουτ Χάμσουν και ξεκίνησε να μ' ενδιαφέρει η ιδέα ενός παιδιού που τριγυρνάει στην πόλη πεινασμένο. Από εκεί ξεκίνησε η βασική ιδέα κι άρχισα σιγά σιγά να γράφω μερικές μικρές σκηνές για την περιπλάνηση. Εν τω μεταξύ γνώρισα και τον Γιάννη [Παπαδόπουλο], και άρχισα να χτίζω το ρόλο πάνω του. Από τις συζητήσεις μεταξύ μας προέκυψαν βασικές ιδέες, όπως το πουλί και το ότι ο ήρωας είναι τραγουδιστής, έχει δηλαδή αυτή την παράξενη φωνή. Ένα πουλί είναι κατοικίδιο που δεν έχει κάποια «χρησιμότητα», οι άνθρωποι τα έχουν για λόγους αισθητικής. Αυτό που μ' ενδιέφερε όμως περισσότερο στο χαρακτήρα είναι το ότι ενώ δεν μπορεί να φροντίσει τον εαυτό του, επωμίζεται την ευθύνη κάποιου άλλου, και έτσι γνωρίζει τη διαδικασία της αναζήτησης βοήθειας, σίγουρα υπάρχει κάποιος έξω απ' αυτόν ή πάνω απ' αυτόν ή γύρω απ' αυτόν που μπορεί αντίστοιχα να τον φροντίσει. Το σενάριο γράφτηκε πάρα πολύ γρήγορα για τα δικά μου δεδομένα: μέσα σ' ένα μήνα – κάποτε πίστευα πως θα μπορούσα να γράφω κάτι για τρία ή τέσσερα χρόνια. Αργότερα δουλέψαμε

πολύ με πρόβες και προσέξαμε τις λεπτομέρειες ώστε να μας στοιχίσει η ταινία όσο το δυνατόν λιγότερο. Επτά συνολικά μήνες χρειάστηκαν για να ολοκληρωθεί το φιλμ.

Ψάχνατε κάτι συγκεκριμένο στη φυσιογνωμία του ήρωα;

Ήθελα να βγάλει ένα πείσμα αλλά να φαίνεται και κάτι ευάλωτο, να μην έχει κάποια κλασική ελληνική φάτσα, αλλά να διατηρεί την «ελληνική» κατατομή... Στην αρχική βερσιόν του σεναρίου, κατά κάποιον τρόπο γίνονταν αναφορές στην αρχαία Ελλάδα, αλλά και στους *Ελεύθερους Πολιορκημένους* του Σολωμού. Υπήρχε η σκέψη ο ήρωας να βγαίνει από την πόλη, σκέψη που τελικά δεν διατηρήθηκε.

Οι κινήσεις της κάμερας, συχνά μοιάζουν υποκειμενικά πλάνα – από τη σκοπιά ενός καναρινιού! Ακολουθούν το σώμα του ήρωα, αλλά όχι όπως θα το έκανε το ανθρώπινο μάτι.

Για την κάμερα, ήθελα πράγματι να πετύχω μια υποκειμενικότητα, αλλά δεν ήθελα να ταυτιστεί με το δικό του βλέμμα – αν και πρόκειται για τη δική του ματιά στην πραγματικότητα. Επίσης, δεν ήθελα να είναι παρακολούθηση, γιατί κάτι τέτοιο θα μας πετούσε απ' έξω.

Ήθελα η κάμερα να είναι κοντά, για ν' αναπνέει μαζί του, και τόσο μακριά, που ν' αποκλείεται η περίπτωση ηδονοβλεψίας.

Στο τελευταίο πλάνο όμως, ανοίγετε σε γενικό. Γιατί;

Ήθελα να δείξω πως, σε όλη αυτή τη διαδρομή του, ο ήρωας έχει καταφέρει να δει τον εαυτό του μέσα στο χώρο. Σε όλη την ταινία, χρονικά δηλαδή σε τρεις-τέσσερις μέρες που είναι ιδιαίτερα δύσκολες, κλείνει το χώρο γύρω του, για να μην τον βλέπει. Ώσπου ήρθε η στιγμή που αυτός ησύχασε και είδε πέντε-δέκα μέτρα γύρω του.

Στις δυο μικρού μήκους σας, τα *Αγνά νιάτα* και το *Εσωτερικό σπιτιού με γυναίκα που καθαρίζει μήλα*, αλλά και στη δουλειά σας στο θέατρο, σας απασχολεί πολύ το πώς ο άνθρωπος καταλήγει εγκλωβισμένος.

Πράγματι, με απασχολεί πάρα πολύ. Νομίζω ότι, αν παίρναμε απόσταση, θα σοκαριζόμασταν από το πόσο εγκλωβισμένοι (ή αυτοεγκλωβισμένοι) είμαστε. Ωστόσο, αν και ο εγκλωβισμός έχει κάτι κακό, έχει και κάτι πολύ ανθρώπινο, αν όχι απαραίτητο. Κι ίσως είναι αυτός ο λόγος που μ' ενδιαφέρει περισσότερο το θέατρο, ως τέχνη. Μέσα στην απομόνωση

υπάρχει μια ωραία ασφάλεια. Είναι ένα κλουβί που σου δίνει τους όρους για να φαντασιωθείς. Πρέπει να μπορείς να ανοίξεις την ψυχή σου υπό οποιοσδήποτε συνθήκες.

Δεν θέλω να αποκαλέσω τους κλειστούς σας χώρους ποπ, αλλά σίγουρα έχουν κάτι πάρα πολύ όμορφο. Έχετε και μια εμμονή με τα ωραία πλακάκια, και στις άλλες ταινίες σας.

Κάθε φορά που βλέπω πλακάκια αναζητώντας χώρο για τα γυρίσματα, κάτι παθαίνω! Ο ρεαλισμός στο σινεμά για μένα πρέπει πάντα να είναι «τσιμπημένος». Οι χώροι πρέπει να λένε κάτι παραπάνω απ' ότι ένας απλός χώρος στην καθημερινή ζωή. Τα χρώματα αποδίδονται με τέτοιο τρόπο κατ' επιλογήν, γιατί θέλαμε να αποδοθεί η μέθη μέσα στην πείνα, ότι οι αισθήσεις οξύνονται.

Σε ένα μουσικό ιντερμέδιο, το αγόρι χορεύει εκστατικά. Γιατί;

Είναι ένα τραγούδι σουηδικό, απ' την ταινία *Fucking Amal*. Σε δεύτερο επίπεδο αφηγηματικά βρίσκεται το coming-of-age, μια ταινία ενηλικίωσης. Ψάχναμε λοιπόν ένα τραγούδι για να εκτονωθεί το αγόρι, κάτι για να μπορεί να χτυπιέται.

ΧΑΡΑ

Ηλίας Γιαννακάκης

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΟΝΕΣ...

Μια γυναίκα αναλαμβάνει ένα ρόλο που συνήθως φέρνει χαρά, σπρωγμένη από ανάγκη και τύχη. Η δεύτερη μεγάλου μήκους ταινία του Ηλία Γιαννακάκη, ενός σκηνοθέτη που έγινε γνωστός από τη δουλειά του στο ντοκιμαντέρ, αποδεικνύει πως τα στερεότυπα που έχουμε για τη μητρότητα και την αναπαράσταση του γυναικείου πληθυσμού μπορεί να κάνουν τη ζωή να φαίνεται άσπρη ή μαύρη, αλλά περιλαμβάνουν και πολλές αποχρώσεις του γκρι.

Συνέντευξη στην Ελένη Ανδρουτσοπούλου

Μετά από μακρά και σημαντική θητεία στο ντοκιμαντέρ, επιστρέφετε με μια νέα ταινία μυθοπλασίας. Πώς προέκυψε η ιδέα της Χαράς και πόσο επηρεαστήκατε στον τρόπο προσέγγισης της αρχικής ιδέας από την εμπειρία του ντοκιμαντέρ;
Η ενασχόληση με το ντοκιμαντέρ αποτελεί τη σταθερή δουλειά μου εδώ και πολλά χρόνια. Και ταυτόχρονα, είναι το είδος που αγαπώ και με έχει καθορίσει. Η μυθοπλασία, όμως, ήταν και παραμένει το μεγάλο όνειρο. Ένας διαρκής στόχος ζωής. Ίσως και λόγω των μεγάλων προκλήσεων που εμπεριέχει. Η ιδέα για τη Χαρά προέκυψε περισσότερο ως αποτέλεσμα της ωριμότητας (ελπίζω δηλαδή...). Απο χρόνια υπήρχε στη σκέψη μου ως ύφος και ως περιεχόμενο, αλλά οπωσδήποτε ακανόνιστα, όχι συγκροτημένα. Και είμαι σίγου-

ρος ότι αν δεν είχε μεσολάβησει η έντονη ενασχόλησή μου με το ντοκιμαντέρ στην περίοδο που ακολούθησε την προηγούμενη ταινία μου μυθοπλασίας, την *Αλεμάγια*, ασφαλώς η Χαρά θα ήταν μια εντελώς διαφορετική ταινία. Η επιλογή για ένα ύφος που στηρίζεται στην παρατήρηση και όχι στην ερμηνεία, η λιτότητα και η αφαίρεση, στοιχεία στα οποία επέμεινα στη Χαρά, συνδέονται άρρηκτα με το είδος του ντοκιμαντέρ.

Βασικό άξονα της ταινίας αποτελεί η ερμηνεία της κεντρικής ηρωίδας, τον ρόλο της οποία ενσαρκώνει η Αμαλία Μουτούση. Θα θέλατε να μας πείτε δυο λόγια για τον τρόπο που δουλέψατε πάνω στο χαρακτήρα της Χαράς με την πρωταγωνίστρια σας;

Χωρίς την Αμαλία Μουτούση δεν ξέρω αν θα είχα καταφέρει να πραγματοποιήσω την ταινία. Πιστεύω ότι δεν θα μπορούσε να υπάρξει ιδανικότερη ερμηνεύτρια για ένα ρόλο τόσο απαιτητικό και εσωτερικό που εμπεριείχε και μεγάλο ρίσκο λόγω της ακρότητάς του. Σίγουρα βοήθησε το ότι ήμασταν φίλοι ήδη κάποια χρόνια τώρα, καθώς την έχω κινηματογραφήσει σε δυο ντοκιμαντέρ για τη σειρά *Παρασκήνιο* της ΕΡΤ. Στη Χαρά συνεργαστήκαμε επι πολύ καιρό, δουλεύοντας όλες τις επιμέρους δράσεις του ρόλου της, βασανίζοντας και την πιο μικρή λεπτομέρεια. Η τόσο συστηματική δουλειά στις πρόβες, επέτρεψε και έναν πολύ δημιουργικό αυτοσχεδιασμό, σε κάποιες περιπτώσεις, στα γυρίσματα. Το πιο σημαντικό όμως, ήταν ότι η Αμαλία πίστεψε στην ηρωίδα αυτή και έδωσε όλο της το είναι.

Επιλέγεται ασπρόμαυρη φωτογραφία και μορφή 35mm κόντρα στην γενικότερη τάση επικράτησης των ψηφιακών μέσων. Γιατί κάνατε τη συγκεκριμένη επιλογή;

Κατά τη γνώμη μου η ψηφιακή τεχνολογία έχει ακόμα πάρα πολύ δρόμο μέχρι να φθάσει το φιλμ. Να έχει καθαρότητα και ρευστότητα την ίδια στιγμή. Αυτό επιτρέπει στο θεατή να προσλαμβάνει την ταινία από μια άλλη θέση, όχι σαν να βλέπει ένα δελτίο ειδήσεων όπου η εικόνα είναι αυτό που βλέπουμε γύρω μας. Επιτρέπει δηλαδή τη δημιουργία μιας διαφορετικής πραγματικότητας, μιας μικρής πολλές φορές μετατόπισης, που ανοίγει, εντελώς ασυνείδητα, ένα διαφορετικό δρόμο στο θεατή. Αυτόν δηλαδή της υποβολής και όχι της περιγραφής. Αυτό που πολλοί αποκαλούσαν πάντα «μαγεία» του σινεμά. Το ασπρόμαυρο προέκυψε ως επιλογή, λόγω της ανάγκης για απόλυτη ακρίβεια. Η έγχρωμη εικόνα επιβάλλει μια πανσπερμία χρωμάτων (στα εξωτερικά πλάνα κυρίως) και αποχρώσεων, που θεώρησα ότι θα αποδυνάμωναν την καθαρότητα του τελικού αποτελέσματος. Άλλωστε η ίδια η ηρωίδα είναι απο μόνη της τόσο απόλυτη, άσπρο μαύρο όπως λέμε, ώστε να της ταιριάζει η ασπρόμαυρη εικόνα περισσότερο και όχι μια μεγάλη χρωματική παλέτα. Όλα αυτά όμως είναι καθαρά προσωπικές απόψεις και σαφώς δεν αποτελούν κανόνα. Δεν υπάρχουν κανόνες και οδηγίες σε τέτοιες επιλογές. Η επιλογή του φιλμ αντί του ψηφιακού, είναι πρωτίστως θέμα ψυχικό θα έλεγα και στη συνέχεια, ασφαλώς, αισθητικό.

Η ΨΗΦΙΑΚΗ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
ΕΧΕΙ ΑΚΟΜΑ
ΠΟΛΥ ΔΡΟΜΟ
ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΦΤΑΣΕΙ
ΤΟ ΦΙΛΜ:
ΝΑ ΕΧΕΙ
ΚΑΘΑΡΟΤΗΤΑ
ΚΑΙ
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ
ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΣΤΙΓΜΗ

ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΟ SCI-FI

ΤΑΜΠΟΥΡ
ΒΑΧΙΝΤ ΒΑΚΙΛΙΦΑΡ

Η νυχτερινή Τεχεράνη όπως δεν την είδατε ποτέ. Σαν βουβή σοβιετική ταινία για το διάστημα, με κοστούμια φτιαγμένα με πρωτόγονα υλικά ή σαν κομμένη σκηνή από ταινία του Τζέιμς Μπένινγκ, ένα σκηνικό γεμάτο σινεφίλ αναφορές μέσα από τα μάτια ενός σκηνοθέτη που αυτή την περίοδο ετοιμάζεται να γυρίσει την πρώτη ταινία επιστημονικής φαντασίας στο Ιράν.

Συνέντευξη στην Γκέλυ Μαδεμλή

Η ταινία σας έχει στοιχεία που μας απομακρύνουν από αυτόν τον κόσμο, αλλά τα σκηνικά είναι φτιαγμένα από ταπεινά υλικά. Πώς οδηγηθήκατε σ' αυτήν την αισθητική;

Όλα ξεκίνησαν από ένα άρθρο που διάβασα για την επίδραση των ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων της ατμόσφαιρας στον ανθρώπινο οργανισμό. Σκέφτηκα πως στο Ιράν είμαστε εκτεθειμένοι σε πολλούς κινδύνους, και η Τεχεράνη είναι μια υπερσύγχρονη πόλη γεμάτη αντιθέσεις. Έτσι επινόησα έναν ήρωα που θα φοβάται το περιβάλλον του ώστε να τυλίγεται με αλουμινοχαρτό – κι έτσι θα θυμίζει φαγητό έτοιμο για το φούρνο μικροκυμάτων. Μάλιστα, ο τίτλος εργασίας της ταινίας ήταν *The man from Mars*, δηλαδή *Ο Άνθρωπος απ' τον Άρη*.

Στα ελληνικά, χρησιμοποιούμε τη λέξη ταμπουρώνομαι αντί να πούμε απομονώνομαι, κρύβομαι σ' έναν κλειστό χώρο...

Ενδιαφέρον. Στη μυθολογία της Μεσοποταμίας, το *Ταμπούρ* είναι ο ομφαλός της γης. Οι κάτοικοι αυτής της περιοχής πίστευαν ότι από εκεί ξεκίνησε η ζωή και το θάνατο πνεύμα της ανθρωπότητας.

Τι είναι αυτό που φοβάται στην πραγματικότητα ο ήρωας, πέρα απ' την υγεία του;

Θα έλεγα αυτά που φοβάται κάθε σύγχρονος άνθρωπος, ανεξαρτήτως σε ποια χώρα ή σε ποιο μέρος ζει.

Σημαντική θέση στην ταινία σας φαίνεται να έχουν οι σκηνές σε ένα υπερπολυτελέστατο δωμάτιο, όπου ο ήρωας γδύνεται ενώπιον ενός νάνου.

Πράγματι. Έχω τη θεωρία πως κάπου μακριά, σε αντίστοιχα δωμάτια, κρύβονται μικροσκοπικοί άνθρωποι που μας κυβερνούν, κι είναι αυτοί που κινούν τα νήματα (γέλια). Η ταινία μου κατά τ' άλλα, είναι γεμάτη πυκνούς συμβολισμούς, κι είναι στο χέρι του θεατή να τους αποκρυπτογραφήσει.

Όποιος έχει περιπλανηθεί, αργά τη νύχτα, αναζητώντας κάποιο αγαπημένο πρόσωπο σε διάφορα πάρτι και αδιάφορα μπαρ, θα βρει κάτι γνώριμο στο ντεμπούτο του ρουμάνου σκηνοθέτη που γνωρίσαμε με τις μικρού μήκους ταινίες του *Στο σπίτι* (2007) και *Ντέρμπι* (2011), οι οποίες έχουν παλιότερα προβληθεί στις *Ματιές στα Βαλκάνια*.

Συνέντευξη στην Αγγελική Πέτρου

Αν δεν κάνω λάθος, όλες τις μικρού μήκους ταινίες σας τις γυρίσατε με υλικό το φιλμ. Γιατί με αυτή την ταινία προσχωρείτε στο ψηφιακό φορμά; Ήταν μια επιλογή αισθητική ή οικονομική;

Όντως ήταν η πρώτη φορά που χρησιμοποίησα ψηφιακό βίντεο. Κι ένας από τους λόγους ήταν, όντως, ο οικονομικός. Ωστόσο, η κάμερα που χρησιμοποιήσαμε ήταν πολύ πιο ευαίσθητη σε συνθήκες χαμηλού φωτισμού από ό,τι το φιλμ – και πάνω από τη μισή ταινία είναι γυρισμένη νύχτα. Είμαι ευχαριστημένος από το αποτέλεσμα. Πιστεύω ότι το ψηφιακό βίντεο έχει εξελιχθεί πολύ τα τελευταία χρόνια και πλέον δεν έχει σημασία αν τραβάς σε φιλμ ή ψηφιακά. Το μεγαλύτερο μέρος του post production και της διόρθωσης του χρώματος γίνεται ψηφιακά ούτως ή άλλως, οι ψηφιακές κάμερες βελτιώθηκαν, οπότε οι διαφορές πια δεν είναι και τόσο μεγάλες.

Γιατί περιμένατε τόσο πολύ για να κάνετε την πρώτη σας μεγάλου μήκους;

Δεν νομίζω ότι περίμενα και τόσο. Θεωρούμαι ακόμα ένας από τους νεότερους ρουμάνους σκηνοθέτες που έχουν κάνει ταινία μεγάλου μήκους. Ήμουν 27 χρονών όταν γυρίσαμε την ταινία, ήταν η στιγμή που ένιωσα ότι ήμουν έτοιμος να την κάνω.

Αποφεύγετε τη μουσική, τη χρησιμοποιείτε μόνο σε πραγματικό χρόνο. Γιατί;

Μουσική υπάρχει στην αρχή και στο τέλος της ταινίας, στα σημεία όπου βλέπουμε ηλιοβασίλεμα. Αλλά σ' όλη τη διάρκεια χρησιμοποίησα τη μουσική μόνο ως μέσο αφήγησης, καθώς ήθελα να διατηρήσω την αίσθηση του σινεμά της παρατήρησης και πιστεύω ότι κάποια άλλη μουσική επένδυση θα έβλαπτε την ταινία, θα την έκανε να μοιάζει ψεύτικη.

Θα μας μιλήσετε λίγο για το ρουμάνικο νέο κύμα;

Δεν ξέρω τι να πω γι' αυτό. Αυτός είναι ένας όρος που προήλθε από μερικούς κριτικούς οι οποίοι διέκριναν ορισμένες ομοιότητες μεταξύ μερικών ρουμάνων σκηνοθετών. Πιστεύω ότι πιο σωστός θα ήταν ο όρος «νέος ρουμανικός κινηματογράφος», αφού δεν νομίζω ότι υπήρξε ένα κοινό θεωρητικό όραμα μεταξύ των σκηνοθετών – όπως εκφράστηκε στο μανιφέστο του γαλλικού νέου κύματος. Εγώ ανήκω σε μια διαφορετική γενιά απ' αυτούς, κι όσο και αν τους θαυμάζω, δεν πιστεύω ότι μπορώ να συγκριθώ μαζί τους. Προσωπικώς, είμαι μέρος του ρουμανικού νεότερου ή μικρότερου κύματος.

ΜΕΤΑ ΤΑ ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ

ΕΝΑΣ ΜΗΝΑΣ ΣΤΗΝ ΤΑΪΛΑΝΔΗ

ΠΑΟΥΛ ΝΕΓΚΟΕΣΚΟΥ

ΕΔΩ ΚΙ ΕΚΕΙ

ANTONIO MENTEΘ ΕΣΠΑΡΘΑ

ΠΙΣΩ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Μια όμορφη ιστορία που εστιάζει σε μια οικογένεια, με ερασιτέχνες ηθοποιούς και νατουραλιστικό ύφος, που κοιτά συνέχεια προς δύο κατευθύνσεις: εδώ, στο Μεξικό, κι εκεί, στην Αμερική. Οι δεσμοί, η αφοσίωση, τα όνειρα, η καθημερινότητα, η απόγνωση και η αγάπη βρίσκονται στην καρδιά της ταινίας του Μέντεθ Εσπάρθα, ο οποίος ήθελε ουσιαστικά να αναδείξει την ελπίδα και τη σημασία τού να έχεις ένα σπίτι.

Συνέντευξη στην Έλενα Χρηστοπούλου

Υπάρχει πολύ μεγάλη απόσταση ανάμεσα στην Ισπανία και στο Μεξικό. Πώς και γιατί αποφασίσατε να γυρίσετε την ταινία στο συγκεκριμένο χωριό;

Όλα ξεκίνησαν με μια σειρά από ταινίες μικρού μήκους, στις οποίες συγκεντρώθηκα σε μια πιο ρεαλιστική απεικόνιση της πραγματικότητας. Στο τελευταίο απ' αυτά, το *Time and Again*, συνέβησαν δυο πράγματα. Γνώρισα τον ηθοποιό Πέδρο ντε λος Σάντος και άρχισα να προσέχω περισσότερο τις ιστορίες και τις μαρτυρίες που μοιράζονταν μαζί μου οι ερασιτέχνες ηθοποιοί. Στη συνέχεια γίναμε φίλοι με τον Πέδρο, ο οποίος μου είπε ότι, μετά από 3 χρόνια που δούλευε στην Αμερική, είχε έρθει η ώρα να γυρίσει στο χωριό του, το Κοπανατογιάκ, και να φτιάξει εκεί μια μπάντα. Αυτή ήταν η αρχή. Βασικά, ήθελα να κάνω μια ταινία για το τι σημαίνει «σπίτι».

Πώς συνεργάζεστε με τους ηθοποιούς σας που δεν είναι επαγγελματίες; Τι προσέθε-

σαν στην ταινία που δεν μπορούσατε να το έχετε προβλέψει;

Θέλαμε να κάνουμε μια ταινία για το Κοπανατογιάκ, τον Πέδρο, την Τλάπα – να κινηματογραφήσουμε την περιοχή όπως ακριβώς είναι. Φυσικά, το «όπως ακριβώς είναι» εξαρτάται κι από τον θεατή και τον σκηνοθέτη. Όπως και να 'χει, ήταν πολύ σημαντικό για μένα να αναπαραστήσω πιστά αυτήν την πραγματικότητα – όσο λιγότερες επεμβάσεις, τόσο το καλύτερο. Ήταν περισσότερο ένας διάλογος μεταξύ του «τι θα έκανες εδώ;» και του «θα συνέβαινε όντως αυτό;». Δεν έγιναν όλα ομόφωνα. Υπήρχε ένα σενάριο, χωρισμένο σε κεφάλαια, και το χρησιμοποιούσα περισσότερο ως οδηγό. Αυτό που προσέθεσαν οι ηθοποιοί ήταν... ολόκληρη η ταινία! Πιστεύω ότι οι χαρακτήρες, οι άνθρωποι είναι που κάνουν δυνατή την ύπαρξη μιας ταινίας.

Πόσα χρόνια κράτησαν τα γυρίσματα; Φαί-

νεται σα να διάρκεσαν χρόνια – σαν να βλέπουμε τα κορίτσια να μεγαλώνουν μαζί με την ταινία.

Τα γυρίσματα κράτησαν δυο μήνες, αρκετός καιρός για μια ανεξάρτητη ταινία. Είχαμε αρκετά προβλήματα και αρχικά νομίζαμε ότι θα τα καταφέρουμε μέσα σε ένα μήνα, αλλά ήταν αδύνατον. Τα κορίτσια τα υποδύονται διαφορετικές κοπέλες, αλλά το ότι μοιάζουν τόσο πολύ μεταξύ τους οφείλεται στην εξαιρετική δουλειά που έκανε η Πρισίλα Τσαρλς Καλντερόν με το μακιγιάζ, τα κοστούμια και την καλλιτεχνική διεύθυνση. Θα ήθελα να συνέχιζα τα γυρίσματα για πάντα. Ήταν μια πανέμορφη εμπειρία. Πολύ γενναιόδωρη, αν και δύσκολη.

Δημιουργείτε όμορφες εικόνες από καθημερινές καταστάσεις. Τι σημαίνει ομορφιά για σας;

Τα ωραία πράγματα είναι κομμάτι της καθημερινότητάς μας. Ίσως, ή μάλλον, σαφώς και

είχα συναίσθηση αυτού του πράγματος όταν γυρίζαμε την ταινία. Ήταν μια περίοδος που παρατηρούσα τους ανθρώπους, και συλλογίζομαι καθημερινά πράγματα. Ίσως απλά έχει να κάνει με το να παρατηρείς κάτι ή κάποιον πραγματικά και ουσιαστικά – και φυσικά με το τι άνθρωπος είσαι εσύ που παρατηρείς.

Βλέπει κανείς την απόγνωση στην ταινία, αλλά και την ελπίδα. Από πού αντλούν αυτή την ελπίδα οι χαρακτήρες;

Η ελπίδα βρίσκεται στο κέντρο της ύπαρξής μας. Έχουμε ένα ανθεκτικό πνεύμα, και η ελπίδα είναι πάντα εκεί. Χαίρομαι που γίνεται αισθητή πάντως. Δεν ήθελα να δείξω ένα μέρος από το οποίο θέλουν να αποδράσουν οι χαρακτήρες, αλλά να είναι το σπίτι τους – με όλα τα ελαττώματα, τις ομορφιές και τη μοναδικότητά του.

ΖΩΗ

ΒΑΣΙΛΙ ΣΙΓΚΑΡΕΦ

Δυο παράλληλες ιστορίες, ζητήματα ζωής και θανάτου, σχέσεις που περνούν από χίλια μύρια κύματα, με φόντο τη σύγχρονη Ρωσία. Αυτά είναι τα θέματα, έτσι είναι η *Ζωή*, σύμφωνα με τον ρώσο σκηνοθέτη Βασίλι Σιγκάρεφ, που προ τριετίας μας πρωτοσυστήθηκε με το *Wolfy*.

Συνέντευξη στη Λίλυ Παπαγιάννη

Η Ζωή είναι στην πραγματικότητα μια ταινία για το θάνατο;

Ο θάνατος είναι απλώς ένα κομμάτι της ζωής, και όχι το αντίστροφο. Πρόκειται λοιπόν για μια ταινία για τη ζωή.

Οι ιστορίες της ταινίας αναφέρονται στην προσωπική σας ζωή ή αφορούν γενικότερα ζητήματα;

Ο κινηματογράφος μου προσεγγίζει ιστορίες απλών ανθρώπων – θα μπορούσαν να συμβούν σε οποιαδήποτε χώρα.

Η ταινία σας είναι ρεαλιστική, αλλά έχει και μεταφυσικά μοτίβα, όπως επισκέψεις πεθαμένων σε αγαπημένα τους πρόσωπα...

Το στοιχείο του μεταφυσικού αφορά περισσότερο στη νοοτροπία: οι ψυχές των ηρώων μου αντιστέκονται στο θάνατο – κι έτσι ο Θεός προσπαθεί να τους βοηθήσει.

Είστε επιτυχημένος θεατρικός σκηνοθέτης. Τι φέρνετε μαζί σας από το θεατρικό σανίδι όταν κάνετε ταινίες;

Τη δουλειά που κάνω με τους ηθοποιούς.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΛΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ #3

Ο κόσμος της μόδας, η κρίση, το φανταστικό Μακρύ Νησί, μια πόλη φόντο μιας Δυστοπίας... Εκδοχές της πραγματικότητας, όψεις της ζωής όπως τις παρατηρούν στις ταινίες τους οι έλληνες κινηματογραφιστές. Πέντε απ' αυτές κάνουν πρεμιέρα στο 53ο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, στις 6, 7 & 8 Νοεμβρίου. Οι σκηνοθέτες τους εξηγούν τα δημιουργικά κίνητρά τους στην Ελένη Ανδρουτσοπούλου και στην Τζωρτίνα Σερπιέρη.

Ένα project του Δάκη Ιωάννου και του ιδρύματος ΔΕΣΤΕ, εξελίχθηκε σε μια... greek gothic ταινία «με εκτυφλωτικό ήλιο και κασιόκες! Κάτι σαν μια κάψουλα χρόνου, χώρου και φύλου».

Ποια ήταν η αφετηρία για το project *The Capsule*;

Ξεκίνησε ως ανάθεση από τον Δάκη Ιωάννου και το ίδρυμα ΔΕΣΤΕ. Παρουσιάστηκε ως 3D εγκατάσταση στο Barney's NY και αμέσως μετά μοντάραμε την κινηματογραφική εκδοχή του. Προβλήθηκε σε πρώτη μορφή στην εκθεση της Documenta (13) στο Κάσελ κι έκανε φεστιβαλική πρεμιέρα στο Λοκάρνο. Τρία «μπ» ενέπνευσαν την ιστορία: οι Μπατάιγ, Μπροντέ, Μπουγιουέλ. Τα γυρίσματα έγιναν στην Ύδρα μέσα σε τρεις ημέρες και το καστ των οχτώ ηθοποιών, από διαφορετικές χώρες, κατέπλευσε έτοιμο για όλα αλλά και γνωρίζοντας ελάχιστα. Με τις Αριάν Λαμπέντ και Ευαγγελία Ραντου είχαμε συνεργαστεί στο *Attenberg*. Με την Κλεμάνς Ποεζί σκεφτόμασταν από καιρό να κάνουμε κάτι μαζί. Την Isolda Dychauk την ανακάλυψα στο *Φάουστ* του Σοκούρφ, και κατάλαβα αυτοστιγμεί πως δεν θα μπορούσα να κάνω το *Capsule* χωρίς εκείνη! Την Aurora Marion την είχα προσέξει στη Βενετία, στο *Almayr's Folly* της Σαντάλ Ακερμάν, αλλά για καλή μου τύχη, μόλις είχε έρθει στην Αθήνα για να ανεβάσει ένα θεατρικό με τον πατέρα της, τον Κώστα Αρζόγλου. Η Σοφία Ντώνα είναι αρχιτέκτονας και συν-σχεδιαστριά της 3D εγκατάστασης του *Capsule*. Η Deniz Erguven είναι τουρκο-γαλλίδα σκηνοθέτρια. Στο σενάριο συνεργαστήκαμε με την πολωνή ζωγράφο Aleksandra Waliscewska, της οποίας τους εικαστικούς εφιάλτες θαύμαζα από καιρό. Ήθελα εξ αρχής να φτιάξω μια εικονογραφία τρόμου και φαντασίας. Ο Θύμιος τη φώτισε με άπλετο φυσικό φως, ως αντίστιξη με την αγγλοσαξωνική παράδοση. Μετά το *Attenberg* ήταν ανακουφιστικό το να μου δοθεί η ευκαιρία να κάνω κάτι αστραπιαία. Το έκανα ενστικτωδώς, σχεδόν σωματικά.

Στην ταινία παίζουν τα κοστούμια σημαντικών σχεδιαστών, και εσείς. Πώς συνδυάσατε κινηματογράφο και μόδα;

Η ανάθεση από τον Δάκη Ιωάννου για τη συλλογή του DesteFashionCollection είχε περιεχόμενο την επιλογή 5 κομματιών υψηλής ραπτικής, τα οποία κλήθηκα να προτείνω στη συλλογή ως έργα τέχνης, και στη συνέχεια να τα ενσωματώσω σε μια δίδυμη εγκατάσταση-ταινία. Με τους συνεργάτες μου στην εταιρεία παραγωγής Haos Film, Κυριάκο Καρσερά, Μαρία Χατζάκου και Matt Johnson, προσανατολιστήκαμε αμέσως σε πιο πειραματικές, διαδραστικές ραπτικές, στο τεχνολογικό μέλλον της ένδυσης: τα «έξυπνα ρούχα», που λειτουργούν «συναισθησιακά» με το ανθρώπινο σώμα και το περιβάλλον. Ήμουν χαρούμενη που από τον Marc Jacobs μέχρι την Cat Potter (μια νεαρή απόφοιτο, σχεδιάστρια παπουτσιών-γλυπτών), μας εμπιστεύτηκαν ολοι οι σχεδιαστές τα πρωτότυπά τους για τις ανάγκες του γυρίσματος. Υπάρχει ένα ταμπού ως προς την χρήση της μόδας στο σινεμά. Όταν αυτό συμβαίνει, ταυτίζεται με την εμπορευματοποίηση και, κατά συνέπεια, κατηγορείται ως επιφανειακή «τρεντίλα»... Στο *Capsule*, αυτό που προσπαθήσαμε ήταν τα ρούχα να γίνουν αναπόσπαστο μέρος των χαρακτήρων, να μην μπορείς να φανταστείς τα κορίτσια χωρίς αυτά, και ταυτόχρονα να δίνουν την εντύπωση φορετών γλυπτών. Με την ενδυματολόγο Βασιλεία Ροζάνα, σχεδιασαμε τη βασική στολή των κοριτσιών, ως φόρο τιμής στο φόρεμα της Λαμπέτη στο *Κορίτσι με τα Μαύρα* του Κακογιάννη, που είχε γυριστεί στον ίδιο τόπο, την Ύδρα, μισό αιώνα πριν. Ήταν η εκδοχή μας για το τυπικό ελληνικό, λιτό φουστάνι – το δικό μας τσιτάκι.

Η πτώχευση μιας τράπεζας γίνεται η αφορμή για να επιστρέψει στις ρίζες της μια οικογένεια με το συνηθέστερο ελληνικό επώνυμο διεθνώς. Συγκρατήστε το ονοματεπώνυμο του σκηνοθέτη, που επιθυμεί να κάνει το συλλογικό πνεύμα θέμα, αλλά και τρόπο της ταινίας.

Μέχρι πρότινος είχατε παρελθόν μόνο στο χώρο του θεάτρου. Πώς στραφήκατε στο σινεμά και πόσο επηρέασε η τριβή που είχατε ως ηθοποιός τη σκηνοθετική σας ματιά;

Λόγω της ενασχόλησής μου με τη συγγραφή θεατρικών έργων και την υποκριτική, αλλά και λόγω του ότι έχω την δική μου επιχείρηση, είχα τη δυνατότητα να ασχοληθώ με την διαδικασία δημιουργίας μιας ανεξάρτητης ταινίας από την αρχή μέχρι το τέλος. Πάντα κάνω παραπάνω από ένα πράγματα ταυτόχρονα. Η ελπίδα μου είναι ότι η ταινία μου θα αποδείξει ότι ο σύγχρονος κινηματογραφιστής δεν χρειάζεται παρά μόνο τον εαυτό του. Σε κάθε στάδιο της ταινίας, άντλησα στοιχεία από τις προσωπικές μου εμπειρίες. Ό,τι έχω κάνει τα τελευταία 20 χρόνια στη ζωή μου –από τη δραματική σχολή, τη διαπραγμάτευση συμβολαίων, το ανέβασμα θεατρικών μου έργων σε σκηνές του Λονδίνου– με προετοίμασε γι' αυτήν την εμπειρία.

Στην πρώτη σας μεγάλη μήκους ταινία δουλέψατε μ' ένα έμπειρο καστ (τους Στίβεν Ντιλέινι από τις *Ωρες* και το *Game of Thrones* και τον Γιώργο Χωραφά). Πώς τους αντιμετωπίσατε;

Επέλεξα τους ηθοποιούς γιατί διαισθητικά πίστεψα ότι ταιριάζουν με τους χαρακτήρες. Όντας και ο ίδιος ηθοποιός, πολλές φορές ξεχνούσα ότι εγώ σκηνοθετούσα τον Στίβεν και το Γιώργο. Συχνά απλώς παρακολουθούσα θαυμάζοντας αυτά που έκαναν με εξαιρετική τεχνική, και ξεχνούσα ότι εγώ σκηνοθετούσα την ταινία. Ήταν μια εκπαιδευτική διαδικασία, κι αυτό μ' έκανε να θέλω να παίξω ξανά!

Η ταινία σας είναι και ένα σχόλιο για την οικονομική κρίση...

Δεν ξέρω αν θα με πιστέψετε, αλλά ποτέ δεν σκόπευα να γράψω για την οικονομική κρίση. Όταν ξεκίνησα να γράφω την ιστορία το 2010, υπήρχε η πεποίθηση ότι η κρίση θα έφτανε στο τέλος της. Κι ο φόβος μου ήταν ότι μέχρι να προβληθεί η ταινία θα είχαμε επιστρέψει σε κανονικές συνθήκες. Αλλά όπως φαίνεται, κάθε βδομάδα που περνάει η πραγματικότητα έρχεται πιο κοντά στα μέτρα της ταινίας. Η ιδέα ότι τα χάνεις όλα και ξεκινάς από την αρχή και ότι πρέπει να συσπειρωθούμε ως οικογένεια είναι ο πυρήνας της ταινίας. Ξέρω ότι δεν είναι αυτό που περιμένει κανείς από μια φεστιβαλική ταινία, αλλά θα είμαι ειλικρινής. Δεν είναι η χρονική στιγμή για πράγματα της μόδας. Η Ελλάδα έχει τώρα την ευκαιρία να δείξει στο κόσμο πώς ξεπερνιέται η κρίση. Οι Έλληνες πρέπει να ενωθούν και να μην υποκύψουν στη διχόνοια, το θυμό και την έχθρα. Η οικογένεια, οι μικρές επιχειρήσεις, η κοινότητα, η συλλογικότητα θα μας βγάλουν από την κρίση.

ΚΙΤΡΙΝΗ ΠΟΛΗ

Σάββας Κατιρτζίδης

Η Θεσσαλονίκη, όπου γυρίστηκε η πρώτη ταινία του νεαρού σκηνοθέτη, είναι μια πόλη κίτρινη γιατί μοιάζει να νοσεί. Ο καλλιτέχνης επέλεξε να περιγράψει μια δυστοπία. Πώς και γιατί;

Η Κίτρινη πόλη είναι η πρώτη μεγάλου μήκους ταινία σας. Τι δυσκολίες αντιμετωπίσατε;

Η εμπειρία του να γυρίζεις μια ταινία είναι πάρα πολύ όμορφη. Το να το κάνεις αυτό μαζί με ανθρώπους που θεωρείς δικούς σου και συμμετέχουν σε αυτήν χωρίς οικονομικό όφελος, κάνει την εμπειρία σπουδαία. Το να κάνεις, από επιλογή, μια μεγάλη μήκους ταινία χωρίς χρήματα, εταιρείες παραγωγής και κρατικές χορηγίες, είναι από μόνο του από δύσκολο έως ακατόρθωτο. Παρ' όλα αυτά το κέρδος είναι μεγάλο. Συνεργάζεσαι με διαφορετικούς ανθρώπους, αναπτύσσεις δεξιότητες και μαθαίνεις τρόπους να ελίσσεσαι και να λύνεις οποιοδήποτε πρόβλημα βρεθεί μπροστά σου. Χρειάζονται βέβαια λεπτοί χειρισμοί των σχέσεων που είτε προϋπήρχαν είτε αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων, μιας και όλα βρίσκονται σε τεντωμένο σκοινί λόγω της έντασης και του άγχους που υπάρχει.

Οι ήρωες της Κίτρινης πόλης, εγκλωβισμένοι από τις συνθήκες, παλεύουν για επιβίωση. Σε ποιο βαθμό προσεγγίζουν οι ήρωές σας τους κατοίκους των σύγχρονων μεγαλουπόλεων;

Έχω ανάμεικτα συναισθήματα για τους ήρωες της ταινίας, όπως και για τους σύγχρονους ανθρώπους των μεγαλουπόλεων.

Τι είναι το roor cinema, η εταιρεία παραγωγής που συστήσατε με την Αργυρώ Κουρλίτη, πρωταγωνίστρια της ταινίας αλλά και σκηνοθέτρια ταινιών μικρού μήκους;

Το roor cinema δημιουργήθηκε από την ανάγκη δύο ανθρώπων που θέλουν να εκφράσουν τις ανησυχίες τους μέσω του σινεμά.

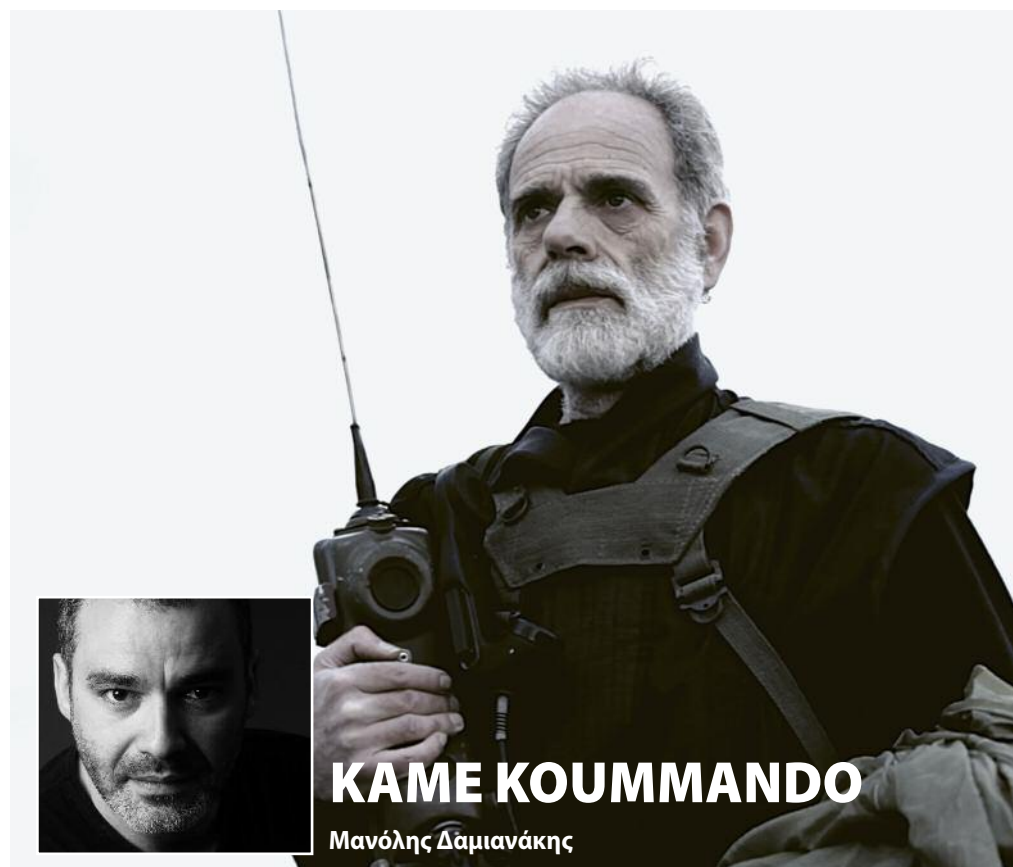
Μια φράση σε προστακτική, γραμμένη με λατινικούς χαρακτήρες, είναι το ονοματεπώνυμο ενός υπερήρωα που δεν ανήκει πια σ' αυτόν τον κόσμο, αλλά επιστρέφει στη Γη για να τη σώσει από δυνάμεις όπως η Τρόικα, που υποτίθεται πως επιβουλεύονται την ακεραιότητά της.

Επηρεάζετε από την πολιτική κατάσταση της χώρας. Δέχεστε ότι κάνετε μια πολιτική ταινία;

Ναι, είναι πολιτική και κοινωνική. Η πολιτική του κράτους ναυάγησε χρόνια πολλά πριν, εφόσον αφήγησε τους Έλληνες και τις ανάγκες τους. Ψάχναμε και ψάχνουμε την ταυτότητά μας σε ξενόφερτα, ή πολιτικά συστήματα με άνιση κοινωνική υποδομή, και σε άκυρα οικονομικά πρότυπα, κατάλοιπα του σύγχρονου δυτικού, ή μάλλον, παγκοσμιοποιημένου, πολιτισμού. Είμαστε τυχεροί γιατί είμαστε Έλληνες, και όλα αυτά που έχει υποστεί αυτό το έθνος όλους αυτούς τους αιώνες δεν είναι τυχαία. Έχουμε ανάγκη ο ένας τον άλλο. Μας δίνεται όμως ευκαιρία για μια προσωπική επανάσταση, για μια αλλαγή στον τρόπο σκέψης και νοοτροπίας. Αυτό είναι η επανάσταση, και όχι ο πόνος και το αίμα. Πρέπει να βρούμε ξανά την ταυτότητά μας. Η οικουμενικότητά μας, ο πολιτισμός μας, η γη μας, οι τέχνες, η γλώσσα μας, και η πίστη μας στον Θεό και στον άνθρωπο θα μας βγάλει από την κρίση.

Η ταινία γυρίστηκε στην Κρήτη. Αντιμετωπίσατε δυσκολίες; Και πώς τις ξεπεράσατε;

Έκανα γύρισμα στη Λίμνη Πλαστήρα στο Ηράκλειο, στο Ρέθυμνο, στο Μιραμπέλλο, στη Φουρνή και στο Μαλεβίζι. Η Κρήτη είναι γεμάτη χρώματα και αρώματα και είμαι τυχερός που ζω εκεί. Μεγάλωσα μ' αυτήν μέσα μου, και κάποια στιγμή θα προβάλω την ομορφιά της στη δουλειά μου. Δεν είχα, κι έτσι δεν πήρα χρήματα για την ταινία. Έπρεπε λοιπόν να σκεφτώ διαφορετικά. Έκανα καλή προετοιμασία, προκειμένου να γλιτώσω χρόνο και έξοδα. Έβλεπα το κάθε μέρος δύο και τρεις φορές, για να δοκιμάσω το φως, την θέση της κάμερας κ.λπ. Ζήτησα τη βοήθεια ανθρώπων του χώρου, φίλων, αλλά και ανθρώπων που γνώρισα κατά την παραγωγή. Νιώθω βαθιά ευγνωμοσύνη, γιατί χάρη σ' αυτούς τους ανθρώπους μπόρεσα να κάνω την ταινία μου στον τόπο μου. Η τοπική κοινωνία με στηρίξε και με στηρίζει και την στηρίζω κι εγώ με τη σειρά μου όσο μπορώ. Σίγουρα βεβαίως δεν έχω κάνει και κανένα αριστούργημα, όμως μέσα απ' την προσπάθεια μαθαίνεις. Είμαι περήφανος για την ταινία μου, και πιο πολύ που είμαι Έλληνας.

ΚΑΜΕ ΚΟΥΜΜΑΝΔΟ

Μανόλης Δαμιανάκης

ΧΙΓΚΙΤΑ

The Boy

Βρισκόμαστε στο Μακρύ Νησί, στο γαλάζιο έτος 37, στον πολύ προσωπικό χώρο ενός σκηνοθέτη που αποφεύγει να μιλά με γενικολογίες «για την πολιτική, το σεξ, την κοινωνία, την εξουσία, την οικογένεια και οτιδήποτε άλλο»...

Επιστρέφετε στον κινηματογράφο έξι χρόνια μετά το Ροζ, με μια εντελώς διαφορετική ταινία.

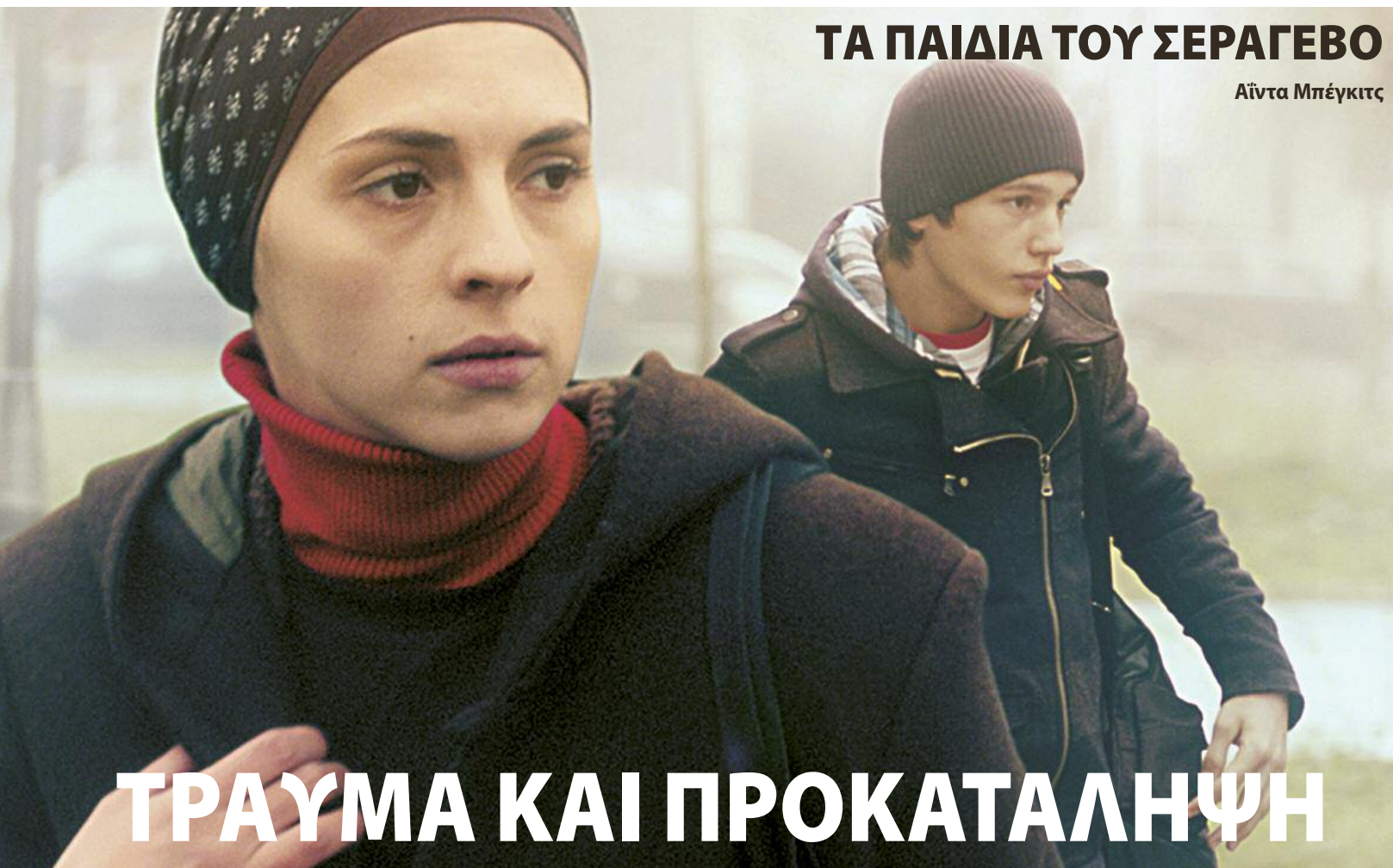
Μ' έναν περιέργο τρόπο, η ταινία αυτή σημαίνει την επιστροφή στις μεθόδους παραγωγής όταν πρωτοξεκινούσα να σκέφτομαι το σινεμά στα 18 μου, προτού περάσω στις ταινίες μεγάλου μήκους.

Είστε από τους εκπροσώπους του νέου ανεξάρτητου ελληνικού κινηματογράφου. Σε τι φάση πιστεύετε ότι βρίσκεται; Υπάρχουν περιθώρια ανάπτυξης του;

Γυρίζονται πολλές ταινίες από ένα επίπεδο και πάνω. Οι ταινίες κινούνται φεστιβαλικά και όχι εισπρακτικά, κάτι που έχει προηγηθεί με όλα τα νεανικά κινηματογραφικά ρεύματα. Αλλά επειδή οικονομική ανάπτυξη γνωρίζουμε ότι δεν θα υπάρξει, θα συνεχίσουμε ως φαίνεται να κάνουμε ταινίες η αισθητική πρόταση των οποίων θα καθοριστεί απ' τις συνθήκες. Προσωπικά βλέπω με χαρά το σινεμά του μινιμαλισμού και του ρεαλισμού που κυριάρχησε από τα μέσα του 1990 να φτάνει στο βαρετό τέλος του και ελπίζω με αγωνία και σινεφιλική καύλα στην επιστροφή της υπερβολής.

Έχετε γράψει μουσική στην ταινία Χαρά του Ηλία Γιαννακάκη. Πώς ήταν η συνεργασία σας;

Πολύ ωραία. Γνωριζόμαστε από όταν ήμουν 12 χρονών, είναι από τους μεγαλύτερους κινηματογραφόφιλους που υπάρχουν, με έμαθε πολλές ταινίες που αποδείχθηκαν σημαντικές για μένα. Είναι λοιπόν χαρά μου κάθε φορά να μπορώ να τον βοηθήσω με κάθε τρόπο: κομπάρσος όπως στην πρώτη ταινία του, αφηγητής όπως στο ντοκιμαντέρ για τη Μακρόνησο, τραγουδοποιός και ηθοποιός στη Χαρά.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΣΕΡΑΓΕΒΟ

Αϊντα Μπέγκιτς

ΤΡΑΥΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΗ

Μια νεαρή γυναίκα προσπαθεί να προστατέψει τον μικρό της αδελφό από τους κινδύνους και τους πειρασμούς που κρύβονται στις σκοτεινές γειτονιές, στην πρωτεύουσα της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, όπου ακόμα φαίνονται τα σημάδια του πολέμου.

Συνέντευξη στην Γκέλυ Μαδεμλή

Γιατί ανοίγετε την ταινία, στους τίτλους αρχής, μ' ένα οικογενειακό βίντεο;

Όλοι οι άνθρωποι έχουν μια κάποια εικόνα σχετική με τον πόλεμο στο μυαλό τους, είτε έχουν αποκτήσει άμεση εμπειρία είτε όχι. Συ-

νήθως αυτή η εικόνα συνδέεται με ό,τι έχουν δει στις ειδήσεις – σφαγές, αίμα και πόνο. Αντίθετα, για την ταινία μου έψαχνα για μια πιο «προσωπική» εικόνα πολέμου, που να συνδέεται με ατομικές αναμνήσεις. Για εμάς, που έχουμε ζήσει την εμπειρία του πολέμου στο πετσί μας, οι αναμνήσεις δεν ήταν μόνο εικόνες αίματος αλλά και χαράς, φιλίας και έρωτα. Το υλικό αρχείου που έβαλα στην ταινία είναι πλάνα που τράβηξε ένας κάμεραμαν – μια πολύ ενδιαφέρουσα προσωπικότητα – στα προάστια του Σεράγεβο που εκείνη την εποχή ήταν απομονωμένα απ'όλη την υπόλοιπη πόλη, κι επομένως βρίσκονταν υπό καθεστώς διπλής πολιορκίας. Το κορίτσι που βλέπουμε στις σκηνές, και υποτίθεται αναπαριστά τη μικρή Ραχίμα, είναι η κόρη του.

Η Ραχίμα φορά την χιτζάμπ, τη μαντίλα. Εσείς πότε αρχίσατε να το φοράτε και πώς αντιμετωπίζεται στους κόλπους της δικής σας κοινωνίας;

Όλο και συχνότερα οι γυναίκες που καλύπτουν το κεφάλι τους έρχονται αντιμέτωπες με την προκατάληψη. Προκατάληψη είναι εξίσου το να τις θεωρείς άγιες με το να τις θεωρείς όλες ανόητες, καταπιεσμένες, κ.λπ. Έχει πάντως ενδιαφέρον να πρέπει να περάσεις τη ζωή σου με την παραδοχή ότι όλοι οι κάτοικοι αυτής της γης έχουν σχηματίσει μια γνώμη για σένα προτού ακόμη σε συναντήσουν. Είναι μια παράξενη και σκληρή παραδοχή αλλά ορισμένες φορές και αστεία. Αποφάσισα να φορέσω χιτζάμπ στα 28 μου. Ήταν μια πολύ προσωπική μου απόφαση που δεν

συνδεόταν με πολιτικές επιταγές ή εθνικές αξίες.

Πότε αποφασίσατε να ασχοληθείτε με το σινεμά;

Ξεκίνησα τις σπουδές μου στην Ακαδημία παραστατικών τεχνών του Σεράγεβο κατά την διάρκεια του πολέμου. Ειλικρινά αναρωτήθηκα εάν είχε κάποιο νόημα το να σπουδάσεις τέχνη σ' αυτές τις συνθήκες, αλλά η εμπειρία του πολέμου μου απέδειξε ότι χρειαζόμαστε την τέχνη όσο χρειαζόμαστε το νερό και το φαγητό. Στην διάρκεια της πολιορκίας του Σεράγεβο ανεβάσαμε θεατρικές παραστάσεις, οργανώσαμε συναυλίες, γυρίζαμε ταινίες και οι άνθρωποι ρίσκαραν τις ζωές τους για να έρθουν να μας δουν. Όλα αυτά ήταν η δικιά μας αντίσταση κι ο δικός μας τρόπος να κερδίσουμε πάλι την αξιοπρέπεία μας.

Η κάμερα βρίσκεται στο κατόπι της Ραχίμα, την ακολουθεί από πίσω.

Ολόκληρη η ιστορία της ταινίας λέγεται απ'την οπτική γωνία του κεντρικού χαρακτήρα. Επιχειρήσαμε να τραβήξουμε τον θεατή μέσα στον κόσμο της Ραχίμα, μέσα στα συναισθηματά της, με την βοήθεια της γωνίας λήψης και της κίνησης της κάμερας. Πήραμε ρίσκο με αυτή την ακραία επιλογή, που πολλές φορές μπορεί να είναι άβολη για το θεατή, αλλά νομίζω ότι τελικά πετύχαμε το σκοπό μας: Το κοινό είναι με τη Ραχίμα από το πρώτο έως το τελευταίο δευτερόλεπτο της ταινίας.

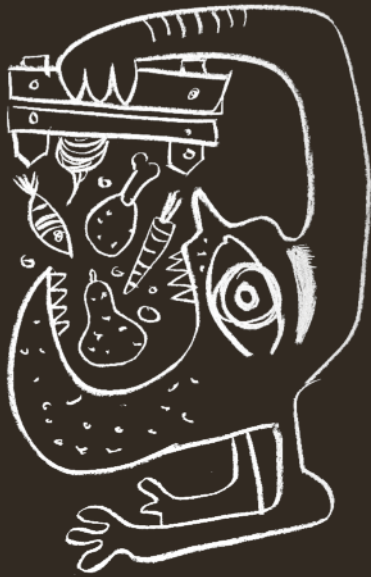
Γιατί αλλάξατε τον τίτλο της ταινίας από Ραχίμα σε Παιδιά του Σεράγεβο;

Ο τίτλος επιλέχθηκε για να θυμίζει ότι τόσο η Ραχίμα όσο και ο Νεντίμα είναι ακόμη παιδιά. Αναφέρεται επίσης στα τόσα άλλα παιδιά της Βοσνίας που δυστυχώς μοιράζονται την ίδια μοίρα και θέση με τους πρωταγωνιστές. Με τον τίτλο μου θέλησα επίσης να προκαλέσω τον προβληματισμό σχετικά με τις ευθύνες μας απέναντι στις νεότερες γενιές. Δυστυχώς, όλο και λιγότερα παιδιά στον κόσμο μπορούν να ζήσουν μια φυσιολογική και αθώα παιδική ηλικία. Τα περισσότερα παιδιά ήδη απ'τη γέννησή τους αντιμετωπίζουν τη βία, τις δυσκολίες και τα άγχη της ζωής.

Στο φεστιβάλ

theveryclosedcircle.blogspot.com

COCINA
DE MERCADO

COCINA DE MERCADO.

Η κουζίνα της αγοράς. Η κουζίνα των ακτών της Μεσογείου... Κάθε μέρα ανακαλύπτουμε τα καλύτερα υλικά που βρίσκουμε στην αγορά (mercado) δημιουργώντας γευστικές συνταγές με αγάπη και ειλικρίνεια.

! Party Φεστιβάλ
Δευτέρα
5 Νοεμβρίου

Τώρα μπορούμε και σας τα προσφέρουμε κάθε μεσημέρι Δευτέρα έως Σάββατο αλλά και κάθε Τρίτη βράδυ σε ένα πλήρες menu των 10€ κατ' άτομο!

.ES

COCINA
COCTELERIA
ARTE

Φράγκων 2-4, Θεσσαλονίκη, 2310 532503
www.puntoes.gr

www.facebook.com/attrattivo
www.attrattivo.gr

attr@ttivo
the alternative choice

LEON & PARTNERS

Γατοφιλία

Διατροφή

Φυλές

Αφιερώματα

Ρεπορτάζ

Συμμεριφορά

Παιχνίδι

Εκπαίδευση

Περικωμόση

Ερωτήσεις
Απαντήσεις

Eco-pet

Υγεία

Αγορά

Εκθέσεις

Φιλοζωική
δράση

Συμβουλές

Τώρα, έχετε το περιοδικό που θα κάνει τη ζωή με τους καλύτερούς σας φίλους καλύτερη!

σκύλος & γάτα

και τα άλλα ζώα συντροφιάς

Με 100 σελίδες γεμάτες συμβουλές, τελευταία νέα, συνεντεύξεις διάσημων φιλόζων, παρουσιάσεις φυλών και φιλοζωικών δράσεων, καθώς και πολυσέλιδα φωτογραφικά ρεπορτάζ.

Περιοδικό Σκύλος & Γάτα
για να ζείτε καλύτερα μαζί τους!

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Έτος 92ο • Δεφ. φύλλου 27.800

www.kathimerini.gr • € 4,00

Βρείτε μας στο facebook!
www.facebook.com/skilloskagata

Ανθρακούχο από τη φύση του!

ΦΥΣΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

Οι φυσαλίδες που ξεχύνονται από το εσωτερικό του φυσικώς ανθρακούχου μεταλλικού νερού Δουμπιά, δημιουργήθηκαν στη φύση. Τα πετρώματα της πηγής Δουμπιά στη Χαλκιδική, γνωστής από το 1445, εμπλουτίζουν το νερό της με τα απαραίτητα μέταλλα και ιχνοστοιχεία και το κάνουν να σκάει από ζωή. Ένα φυσικό φαινόμενο που μας χαρίζει μια έκρηξη δροσιάς και μας αναζωογονεί με κάθε γουλιά.

Επίσημος
υποστηρικτής

ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
www.filmfestival.gr

www.doubia.gr

ΝΕΟ MINI COUNTRYMAN. ΣΤΗΝ ΑΔΑΜΙΔΗΣ ΑΕ.

4ο χλμ Ε.Ο. Θεσσαλονίκης-Αθηνών, Θεσσαλονίκη, Τηλ.: 2310-753615

Νέο MINI Countryman - Εκπομπές CO₂ (g/km) 114-180 - Κατανάλωση (lt/100km): Εντός πόλης: 4,6-10,3 - Εκτός πόλης: 4,2-6,2 - Μικτός κύκλος: 4,3-7,7

ΜΙΛΩΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΟΔΩΡΟ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟ ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟ

ΔΕΚΑ ΚΑΙ ΤΡΙΑΝΤΑ ΤΡΙΑ

Της Μαργαρίτας Μαντά

Στις 24 του περασμένου Ιανουαρίου, ο Θόδωρος Αγγελόπουλος έχασε τη ζωή του, κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων της τελευταίας ταινίας του. Το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης τιμά τη μνήμη του – και η αγαπημένη βοηθός του, Μαργαρίτα Μαντά, ανακαλεί την περιπέτεια ενός γυρίσματος, από το μακρίνο 1994.

Τον Νοέμβριο του 1994, ξεκίνησε η δεύτερη φάση των γυρισμάτων για το *Βλέμμα του Οδυσσέα*. Το πρώτο γύρισμα έγινε στη βίλα Φουσιάνη, στην Κηφισιά, στο «πατρικό σπίτι του Α. στην Κωνσταντζα». Έπρεπε να γυρίσουμε ένα δεκάλεπτο μονοπλάνο με εξαιρετικά σύνθετη χορογραφία στην κίνηση των ηθοποιών και στην κίνηση της κάμερας. Η Μάνια Παπαδημητρίου έπρεπε να βγει δύο φορές απ' το κάδρο, ν' αλλάξει ρούχα και κόμμωση, και να ξαναμπεί. Προς το τέλος του πλάνου, ο Χάρβεϊ Καϊτέλ έπρεπε να βγει απ' το κάδρο και στη θέση του να μπει το αγοράκι που υποδούταν τον Α. σε παιδική ηλικία, για την οικογενειακή φωτογραφία που κλείνει τη σκηνή. Το πλάνο πρέπει οριακά να διαρκέσει δέκα λεπτά και τριανταπέντε δευτέρα, όσο δηλαδή διαρκεί το τρακοσάρι σασί φίλμ στο ωφέλιμο μήκος του. Πέρασαμε την παραμονή των γυρισμάτων κάνοντας πρόβες – για την κίνηση της κάμερας και των ηθοποιών, για το συντονισμό εξόδων και εισόδων στο κάδρο, την ακρίβεια στη διάρκεια του πλάνου για να φτάσει το φιλμ να ολοκληρώσουμε τη λήψη. Τη μέρα του γυρίσματος ήμασταν όλοι πολύ αγχωμένοι αλλά το κρύβαμε. Ο Θόδωρος ζητάει μία, μόνο μία πρόβα πριν από τη λήψη. Η πρόβα γίνεται μέσα σε μια παράξενη, σχεδόν ιερή, σιγή. Κατά τη διάρκειά της, ο Θόδωρος κοιτάζει με το ένα μάτι το πλάνο και

με το άλλο εμένα που κοιτάζω συνεχώς το χρονόμετρο. Η πρόβα ολοκληρώνεται με διάρκεια δέκα λεπτά και τριαντατέσσερα δευτέρα. Πρέπει να προσπαθήσουμε να μειώσουμε τη διάρκεια της λήψης κατά ένα με δύο δευτέρα για να είμαστε απολύτως ασφαλείς πως δεν θα χάσουμε το πλάνο από roll out. Κάποια στιγμή, το βλέμμα του ξεχνάει το χρονόμετρο και ακινητοποιείται πάνω στο πλάνο. Τον κοιτάζω κάθε τόσο για να του γνέψω «εντάξει», αλλά εκείνος δεν με κοιτάζει. Είναι βουρκωμένος και απόλυτα δοσμένος σ' αυτό που συμβαίνει. Μόλις το track in προς το κάδρο της «οικογενειακής φωτογραφίας» ολοκληρώνεται και το καρέλλο ακινητοποιείται, ο Θόδωρος στρέφεται προς εμένα κοιτώντας με στα μάτια. Είναι δακρυσμένος, με ρωτάει σιωπηλά για το χρόνο. Του απαντώ χωρίς φωνή, με τα χείλη: «δέκα και τριαντατρία». Ο Θόδωρος χαμογελάει αχνά, στρέφεται μπροστά του και φωνάζει μαλακά «στοπ». Σαράντα άνθρωποι βάζουμε τα κλάματα και φιλιόμαστε κι αγκαλιαζόμαστε μεταξύ μας με την άγρια χαρά αυτού που μόνο το σινεμά μπορεί να χαρίσει: την ευτυχία του κερδισμένου πλάνου. Ο κύριος Νέζερ ανοίγει σαμπάνιες που έχει φέρει μαζί του για να γιορτάσει τα «20 χρόνια του με τον Ματρί!». Έτσι λοιπόν ξεκινήσαμε την δεύτερη περίοδο του *Οδυσσέα*. Με μια γιορτή κι ένα κοινό τραγούδι: «όχι δεν χωριζόμαστε για πάντοτε παιδιά...».

1968, τα πρώτα αγωνιώδη και ελπιδοφόρα βήματα. Ο Θόδωρος Αγγελόπουλος μπροστά από τους τίτλους της πρώτης ταινίας του μικρού μήκους, της *Εκπομπής* (πάνω). Στη μικρή φωτογραφία, αριστερά: ο σκηνοθέτης και, δεξιά, η Μαργαρίτα Μαντά με την κλακέτα, λίγο πριν αρχίσει το γύρισμα μιας σκηνής.

Η Μαργαρίτα Μαντά είναι σκηνοθέτρια, βοηθός του Θόδωρου Αγγελόπουλου σε πολλές ταινίες του. Την Πέμπτη 8/11 στις 12.00 στην αίθουσα John Cassavetes, θα συμμετάσχει σε στρογγυλό τραπέζι με τους Δημήτρη Σοφικίτη, Εύα Κοταμανίδου, Γιώργο Ζιάκα, Ομέρο Αντονούτι και Ελένη Καραϊνδρου, σε μια ανοιχτή συζήτηση για την εμπειρία της συνεργασίας τους με τον εκλιπόντα σκηνοθέτη.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΑ ΤΟΥ ΤΡΙΗΜΕΡΟΥ

ΤΡΙΤΗ 6/11

OLYMPION	PAVLOS ZANNAS	TONIA MARKETAKI	FRIDA LIAPPA	JOHN CASSAVETES	STAVROS TORNES
13:00 Gho Και οι χελώνες μπορούν να πετάξουν Lakposhta ham parvaz mikonand 95' Bahman Ghobadi Iraqi Kurdistan 2004 O.V. Kurdish/English sub. 412		15:00 Theo Ο θίασος O Thiasos 230' Θόδωρος Αγγελόπουλος/Theo Angelopoulos Greece 1975 O.V. Greek/English sub. 433			09:00 YS Youth Screen Νεανική Οθόνη 460
15:45 IC Εδώ κι εκεί Aqui y allá 110' Antonio Méndez Esparza Spain-USA-Mexico 2012 O.V. Spanish, Nahuatl/English sub. 413	14:15 Gho Μισοφέγγαρο Niwemang 107' Bahman Ghobadi Austria-France-Iraq 2006 O.V. Kurdish, Persian/English sub. 422	19:30 GR Kame Koummando 78' Μανώλης Δαμιανάκης/ Manolis Damianakis Greece 2012 O.V. Greek, Serbian/English sub. 435	15:45 Hor Προδοσία Izmena 115' Kirill Serebrennikov Russia 2012 O.V. Russian/English sub. 443	15:00 SpSc Ο φοιτητής Student 90' Darezhan Omirbayev Kazakhstan 2012 O.V. Russian, Kazakh/English sub. 453	11:00 YS Youth Screen Νεανική Οθόνη 461
18:00 IC Ένας μήνας στην Ταϊλάνδη O luna in Thailanda 85' Paul Negoescu Romania 2012 O.V. Romanian/English sub. 414	16:45 Pos Playtime 124' Jacques Tati France-Italy 1967 O.V. English, German, French/English sub. 423	21:30 GR Τηλεμάχεια The Telemachy 119' Alexander Nally UK-Greece 2012 O.V. English, Greek/English sub. 436	18:00 IC Ταμπούρ Taboor 84' Vahid Vakilifard Iran 2012 O.V. Persian/English sub. 444	17:30 SpSc Fill the Void Lemale et ha'chahal 90' Rama Burshstein Israel 2012 O.V. Hebrew/English sub. 454	15:30 Hor Δωμάτιο 514 Room 514 90' Sharon Bar-Ziv Israel 2012 O.V. Hebrew/English sub. 463
20:30 Hor Η πέτρα της υπομονής Golshifteh Farahani 98' Atiq Rahimi France-Germany-Afghanistan 2012 O.V. Persian 415	19:30 Aki Φώτα στο σούρουπο Laitakaupungin valot 80' Aki Kaurismäki Finland-Germany-France 2006 O.V. Finnish, Russian/English sub. 425	24:00 LSh Lior Shamriz Η ηλεκτρική σκούπα The Vacuum Cleaner 7' Germany 2008, O.V. English 437	20:15 IC Μούχλα Küf 94' Ali Aydin Turkey-Germany 2012 O.V. Turkish/English sub. 445	20:00 Hor Γίνεται από στάχτη Až do mesta Aš 80' Iveta Grófová Slovak Republic-Czech Republic 2012 O.V. Slovak, Czech, German/English sub. 455	20:30 Bal Τα παιδιά του Σεράγεβο Djeca 90' Aida Begić Bosnia & Herzegovina-Germany-France-Turkey 2012 O.V. Bosnian/English sub. 465
22:30 Hor Νεκρή Ευρώπη Dead Europe 84' Tony Krawitz, Australia-UK 2012 O.V. Eng., Gr., French, Hungarian/English sub. 416	21:30 Gho Μεθυσμένα αλογα Zamani barayé masti asbha 80' Bahman Ghobadi Iran 2000 O.V. Kurdish, Persian/English sub. 426	21:30 GR Η επιστροφή του Κρόνου Saturn Returns 97' Israel-USA-Germany 2009 O.V. Eng., Ger., French, Hebrew/English sub. 437	22:30 Hor Έξω στο σκοτάδι Alata 96' Michael Mayer Israel-USA 2012 O.V. Hebrew, Arabic/English sub. 446	22:00 Hor Γλάρος Chaika 97' Miguel Ángel Jiménez Spain-Georgia-Russia 2012 O.V. Russian, Kazakh/English sub. 456	23:00 Mun Δύση Occident 105' Cristian Mungiu Romania 2002 O.V. Romanian/English sub. 466

ΤΕΤΑΡΤΗ 7/11

		15:00 GR Κίτρινη πόλη Kitrini poli 98' Σάββας Κατιρτζίδης/Savvas Katirtzidis Greece 2012 O.V. Greek, French/English sub. 533	13:00 Gho Ποιος φοβάται τους γάτους της Περσίας; / Kasi az gorbehaye irani khabar nadareh 106' Bahman Ghobadi Iran 2009 O.V. Persian/English sub. 542	13:00 Hor Γίνεται από στάχτη Až do mesta Aš 80' Iveta Grófová Slovak Republic-Czech Republic 2012 O.V. Slovak, Czech, German/English sub. 552	15:30 Hor Η τελευταία φορά που είδα το Μακάο A Última Vez Que Vi Macau 85' João Pedro Rodrigues, João Rui Guerra da Mata Portugal-France 2012 O.V. Portuguese, Cantonese/English sub. 563
15:30 IC Το χρώμα του χαμαιλέοντα Tsvetat na Hameleona 114' Emil Christov Bulgaria 2012 O.V. Bulgarian/English sub. 512	15:00 Dre Μικρά ψέματα, μεγάλες απιστίες Halbe Treppe 105' Andreas Dresen Germany 2002 O.V. German 523	17:00 GR Red City 100' Μάνος Τσιζεκ/Manos Cizek Greece-UK 2012 O.V. Greek, English/English sub. 534	15:30 Hor Γλάρος Chaika 97' Miguel Ángel Jiménez Spain-Georgia-Russia 2012 O.V. Russian, Kazakh/English sub. 543	15:00 Hor Το φως της μέρας Der Glanz des Tages 90' Tizza Covi, Rainer Frimmel Austria 2012 O.V. German/English sub. 553	17:45 Mun Κριστιάν Μουντζιου - ταινίες μικρού μήκους Cristian Mungiu Short Films Program 93' 564
18:00 IC GR Χαρά Hara 80' Ηλίας Γιαννακάκης/Ilias Yannakakis Greece 2012 O.V. Greek/English sub. 514	17:30 Aki Σκιές στον παράδεισο Varjoja paratiisissa 76' Aki Kaurismäki Finland 1986 O.V. Finnish, Swedish, English/English sub. 524	19:30 GR Papadopoulos & Sons 105' Μάρκος Μάρκου/Marcus Markou UK-Greece 2012 O.V. English 535	17:45 IC Ένας μήνας στην Ταϊλάνδη O luna in Thailanda 85' Paul Negoescu Romania 2012 O.V. Romanian/English sub. 544	17:30 Hor Πέμπτη με Κυριακή De Jueves à Domingo 94' Dominga Sotomayor Chile-The Netherlands 2012 O.V. Spanish/English sub. 554	20:30 Bal Μούσα Musa 18' Serhat Karaaslan Turkey 2012 O.V. Turkish/English sub. 565
20:00 Mun Πίσω από τους λόφους După dealuri 150' Cristian Mungiu Romania-France-Belgium 2012 O.V. Romanian/English sub. 515	19:30 Hor Αγλαΐα Aglaja 116' Krisztina Deák Hungary-Poland-Romania 2012 O.V. Hungarian, Romanian, Polish/English sub. 525	22:00 GR The Capsule 35' Αθηνά Ραχίλη Τσαγγάρη-Athina Rachel Tsangari, Greece 2012, O.V. French, German, Turkish, Greek/English sub. 536	20:15 IC Εδώ κι εκεί Aqui y allá 110' Antonio Méndez Esparza Spain-USA-Mexico 2012 O.V. Spanish, Nahuatl/English sub. 545	20:00 Hor Περνώνας σύνορα Grenzgänger 85' Florian Flicker Austria 2012 O.V. German/English sub. 555	Μέσα Yeralti 107' Zeki Demirkubuz Turkey 2012 O.V. Turkish/English sub. 565
23:15 SpSc Paradies: Liebe 120' Ulrich Seidl Austria-Germany-France 2012 Παράδεισος του έρωτα O.V. German, English, Suahili/English sub. 516	22:15 Aki Ο Γιούχα Juha 78' Aki Kaurismäki Finland 1999 O.V. no dialogue, Finnish intertitles/English sub. 526	00:15 Zap Uncut Family 75' Κώστας Ζάπας/Costas Zapas Greece 2004 O.V. Greek/English sub. 537	22:30 Hor Στην κρεβατοκάμαρα W sypialni 76' Tomasz Wasilewski Poland 2012 O.V. Polish/English sub. 546	22:00 Hor Στάρλετ Starlet 104' Sean Baker USA 2012 O.V. English 556	23:00 Bal Όλοι στην οικογένειά μας 108' Toată lumea din familia noastră Radu Jude Romania-The Netherlands 2012 O.V. Romanian/English sub. 566

ΠΕΜΠΤΗ 8/11

		15:00 GR Kame Koummando 78' Μανώλης Δαμιανάκης/Manolis Damianakis Greece 2012 O.V. Greek, Serbian/English sub. 633			09:00 YS Youth Screen Νεανική Οθόνη 660
		17:00 GR The Capsule 35' Αθηνά Ραχίλη Τσαγγάρη-Athina Rachel Tsangari, Greece 2012, O.V. French, German, Turkish, Greek/English sub. 634	13:00 Aki Φώτα στο σούρουπο Laitakaupungin valot 80' Aki Kaurismäki Finland-Germany-France 2006 O.V. Finnish, Russian/English sub. 642	12:00 ΑΝΟΙΧΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ / ROUND TABLE Discussion on Theo Angelopoulos Μιλώντας για τον Θόδωρο Αγγελόπουλο 662	11:00 YS Youth Screen Νεανική Οθόνη 661
15:30 IC Επίλογος Epilogue 96' Amir Manor Israel 2012 O.V. Hebrew/English sub. 612	15:00 Aki Οι Λένινγκραντ Κάουμποϊς πάνε Αμέρিকা 78' Leningrad Cowboys Go America Aki Kaurismäki Finland-Sweden 1989 O.V. Finnish, English/English sub. 623	19:30 GR 11 συναντήσεις με τον πατέρα μου 90' 11 synantisis me ton patera mou Νίκος Κορνηλιός/Nikos Kornilios Greece 2012 O.V. Greek, Swedish/English sub. 635	15:45 Hor Νουρ Noor 78' Çağla Zencirci, Guillaume Giovanetti Pakistan-France-Turkey 2012 O.V. Urdu/English sub. 643	15:00 Hor Ένας κόσμος μυστικός Un mundo secreto 87' Gabriel Mariño Mexico 2012 O.V. Spanish/English sub. 653	15:30 Hor Στην κρεβατοκάμαρα Un mundo secreto 76' Tomasz Wasilewski Poland 2012 O.V. Polish/English sub. 663
18:00 IC GR Το αγόρι τρώει το φαγητό του πουλιού / To agori troi to fagito tou pouliou 80' Ektoras Ligizos/Ektoras Ligizos Greece 2012 O.V. Greek/English sub. 614	17:00 Aki Άριελ Ariel 74' Aki Kaurismäki Finland 1988 O.V. Finnish/English sub. 624	22:00 IC GR Χαρά Hara 80' Ηλίας Γιαννακάκης/Ilias Yannakakis Greece 2012 O.V. Greek/English sub. 636	18:00 Hor Να πετάξω με τον γερανό Gaosu tamen, wo cheng baihe qu le 99' Li Ruijun China 2012 O.V. Chinese/English sub. 644	17:15 SpSc Κάτι σαν έρωτας Like Someone in Love 109' Abbas Kiarostami France-Japan 2012 O.V. Japanese/English sub. 654	18:00 Bal Τα παιδιά του Σεράγεβο Djeca 90' Aida Begić Bosnia & Herzegovina-Germany-France-Turkey 2012 O.V. Bosnian/English sub. 664
20:00 Theo Ο θίασος O Thiasos 230' Θόδωρος Αγγελόπουλος/Theo Angelopoulos Greece 1975 O.V. Greek/English sub. 615	19:30 Dre Ουίσκι με βότκα Whisky mit Wodka 104' Andreas Dresen Germany 2009 O.V. German/English sub. 625	24:00 LSh Lior Shamriz Πέρα απ' τον έρωτα και τη συντροφικότητα Beyond Love and Companionship 18' Israel-Germany 2012, O.V. Eng., Ger., Hebrew/English sub. 637	20:30 IC Το χρώμα του χαμαιλέοντα Tsvetat na Hameleona 114' Emil Christov Bulgaria 2012 O.V. Bulgarian/English sub. 645	19:30 Hor Μετά τη Λουτσιά Después de Lucía 103' Michel Franco Mexico 2012 O.V. Spanish/English sub. 655	20:30 Mun 4 μήνες, 3 εβδομάδες και 2 μέρες 4 luni, 3 săptămâni și 2 zile 113' Cristian Mungiu Romania 2007 O.V. Romanian/English sub. 665
20:30 Ciné Έγκον Σίλε – Εγώ λάτρεψα το γυμνό Egon Schiele - Exzesse 95' Herbert Vesely, Leo Tichat West Germany-France-Austria 1981 O.V. Austrian 626	22:00 Hor Αγλαΐα Aglaja 116' Krisztina Deák Hungary-Poland-Romania 2012 O.V. Hungarian, Romanian, Polish/English sub. 626	Μυθολογία του περιθωρίου Low Life Mythology 80' Israel-USA-Germany 2012, O.V. Eng., Ger./English sub. 637	23:00 Hor Αναλαμπές στο Πεκίνο You-Zhong 96' Zhang Yuan China 2012 O.V. Mandarin/English sub. 646	22:00 Hor Το φως της μέρας Der Glanz des Tages 90' Tizza Covi, Rainer Frimmel Austria 2012 O.V. German/English sub. 656	23:00 Bal Με το φως της μέρας Kad svane dan 90' Goran Paskaljević Serbia-Croatia-France 2010 O.V. Serbian/English sub. 666

MUSEUM

10

ΧΡΟΝΙΑ ΤΩΡΑ,
ΚΑΘΕ 1 ΩΡΑ
ΕΝΑ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ
MILES&BONUS
ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ
ΔΩΡΕΑΝ
ΜΕ ΕΞΑΡΓΥΡΩΣΗ ΜΙΛΙΩΝ.

SONOSQUARE

Το Miles&Bonus, το πρόγραμμα πιστότητας της Aegean, κλείνει 10 χρόνια!

10 χρόνια τώρα, τα μέλη του προγράμματος εξαργυρώνουν τα μίλια τους και ταξιδεύουν δωρεάν σε περισσότερους από 193 προορισμούς σε όλο τον κόσμο, μέσω του δικτύου της Star Alliance.

Γίνε και εσύ μέλος τώρα και κέρδισε διπλάσια bonus μίλια εγγραφής!

Μάθε περισσότερα στο www.aegeanair.com ή στο mobile.aegeanair.com

LEON & PARTNERS

Στηρίζουμε τις τέχνες

www.skai.gr

ΣΚΑΪ

Άσε το κουλό να μπει

Μα τι κάνει αυτός ο άνθρωπος; Βυθισμένοι στις πολυθρόνες της αίθουσας Ολύμπιον, αμέσως μετά τη σεμνή τελετή επίσημης έναρξης του φεστιβάλ, με διευθυντή, με δήμαρχο, και τον Κώστα Γαβρά, δυσκολευόμαστε να παρακολουθήσουμε το νόημα της ταινίας *Holy motors*. Μερικοί σηκώνονται και αποχωρούν διακριτικά μετά τα πρώτα είκοσι λεπτά. Είναι ο χρόνος που απαιτείται για να αποφασίσεις, αν είσαι έμπειρος θεατής, πως η ταινία δεν κατάφερε να βρει μια

Της Άννας Δαμιανίδη

χορδή να κρούσει εντός σου. Ίσως το κάνει επίτηδες, υποψιάζεσαι, δεν θέλει να μεταχειριστεί συναισθήματα, τη γλώσσα του σινεμά, μόνο να παίξει με την τάση που έχουμε όλοι να γλιστράμε πάνω τους. Αλλά γιατί; Κι αν όχι τα συναισθήματα, τι θα χρησιμοποιήσει; Σκηνές που θυμίζουν άλλες ταινίες, με τον πρωταγωνιστή να περιφέρεται από ρόλο σε ρόλο αλλάζοντας κοστούμι στη λιμουζίνα του. Αντί να παρασέρνεται σε μια αφήγηση, καλύτερα να νιώθεις σαν εξεταζόμενος που καλείται να κάνει αναγωγές.

Στα τριάντα λεπτά πολλοί σηκώνονται και φεύγουν, το πράγμα είναι φανερό, ο μοντέρνος σκηνοθέτης εκμεταλλεύεται τη σκοτεινή αίθουσα, τις συνθήκες προβολής, τη σύμβαση που μας κρατάει στανικά στις πολυθρόνες. Αναίτια βία, ασύνδετες ιστορίες, γρίφοι χωρίς λύση. Σηκώνονται κι άλλοι, η σειρά αδειάζει. Κοιτάζω πίσω, υπάρχουν ακόμα πολλοί. Δεν φεύγω. Θα μείνω ως το τέλος. Ένα τέλος που υποδεχόμαστε με γέλια, το παιχνίδι τέλειωσε, ο σκηνοθέτης μας χαρίζει την αμηχανία του. Βγαίνω στην υγρασία της Αριστοτέλους ελαφρώς απογοητευμένη.

Στο Φεστιβάλ θα προβληθούν δεκάδες ταινίες, ταυτόχρονα, σε όλη την πόλη, μέρα- νύχτα. Όποτε το παρακολούθησα είχα το άγχος, να πετύχω τη σπουδαία, να προλάβω τις περισσότερες, να δω τις καλύτερες. Όμως είναι αδύνατον, όσο κι αν είσαι πληροφορημένος, διαπιστευμένος και καλά δικτυωμένος. Παρακολουθώντας το Φεστιβάλ, αποκτάς ακτίνες για μέρη απ' τα οποία δεν θα περάσεις καν απ' έξω, νευρικά τρέχεις κι όταν σταματήσεις συναντάς συγκινήσεις διαφορετικές από κείνες που περιμένεις. Μοναχικός και ταυτόχρονα κοινωνικός, ιδανικά κοσμικός, παίζεις συνέχεια ρόλους, ακριβώς σαν εκείνον τον τύπο που στην ταινία τρέχει στα απίθανα ραντεβού του...

Την άλλη μέρα το πρωί ξυπνάω με την αίσθηση μιας νέας διευθέτησης της προσωπικής μου εικονοθήκης. Περιέργως, ο Λεός Καραξ κάτι έβαλε στη φαντασία μου, με την παράξενη ταινία που χρειάστηκε να εξαντλήσω την υπομονή μου για να την παρακολουθήσω ως το τέλος. Ίσως αυτό να είναι το νόημα ενός Φεστιβάλ, η πολυτέλεια του χρόνου που χαρίζεις σε έναν απρόσμενο επισκέπτη, η ευγένεια με την οποία του επιτρέπεις να σε απασχολήσει, κι ύστερα ανακαλύπτεις ότι ενώ νόμιζες πως ξοδεύουσα, τελικά βγήκες κερδισμένος.

ΙΣΩΣ ΑΥΤΟ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΕΝΟΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ, Η ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΟΥ ΧΑΡΙΖΕΙΣ ΣΕ ΕΝΑΝ ΑΠΡΟΣΜΕΝΟ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗ, Η ΕΥΓΕΝΕΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙΣ ΝΑ ΣΕ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΙ, ΚΙ ΥΣΤΕΡΑ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΕΙΣ ΟΤΙ ΕΝΩ ΝΟΜΙΖΕΣ ΠΩΣ ΞΟΔΕΥΟΣΟΥΝΑ, ΤΕΛΙΚΑ ΒΓΗΚΕΣ ΚΕΡΔΙΣΜΕΝΟΣ

Η Άννα Δαμιανίδη είναι δημοσιογράφος, συγγραφέας και μπλόγκερ.

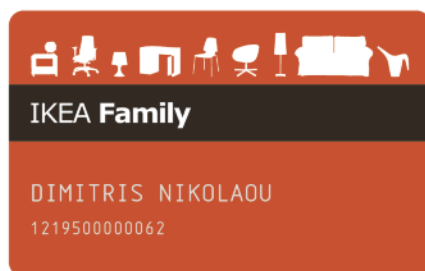

Κάντε ένα διάλειμμα για μία πρόταση που σας προσφέρει μοναδικά προνόμια!

Γίνετε τώρα μέλος στο Πρόγραμμα **IKEA Family!**

Το πρόγραμμα IKEA Family είναι ένα πρόγραμμα μοναδικών προνομίων. Γίνετε μέλος συμπληρώνοντας τα στοιχεία σας στην ηλεκτρονική φόρμα εγγραφής που θα βρείτε στην ιστοσελίδα www.IKEA.gr/family και σε οποιοδήποτε κατάστημα IKEA και κερδίστε:

- **5 πόντους** για κάθε ευρώ αγορών σας, τους οποίους μπορείτε να εξαργυρώνετε σε χρήσιμα **δώρα IKEA** για το σπίτι ή **Δωροκάρτες IKEA**
- **Ειδικές εκπτώσεις** και **αποκλειστικές προσφορές**
- **Δώρο 200 πόντους** κατά την εγγραφή
- **Ενημέρωση με newsletter** για ό,τι νέο κυκλοφορεί στην IKEA

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε το www.IKEA.gr/family ή καλέστε στα τηλέφωνα **801 11 22 722 & 210 35 43 403**.

Για όλους μας και τον καθένα ξεχωριστά.
www.IKEA.gr

DEN EXOUME PROSCIUTTO PARMAS...

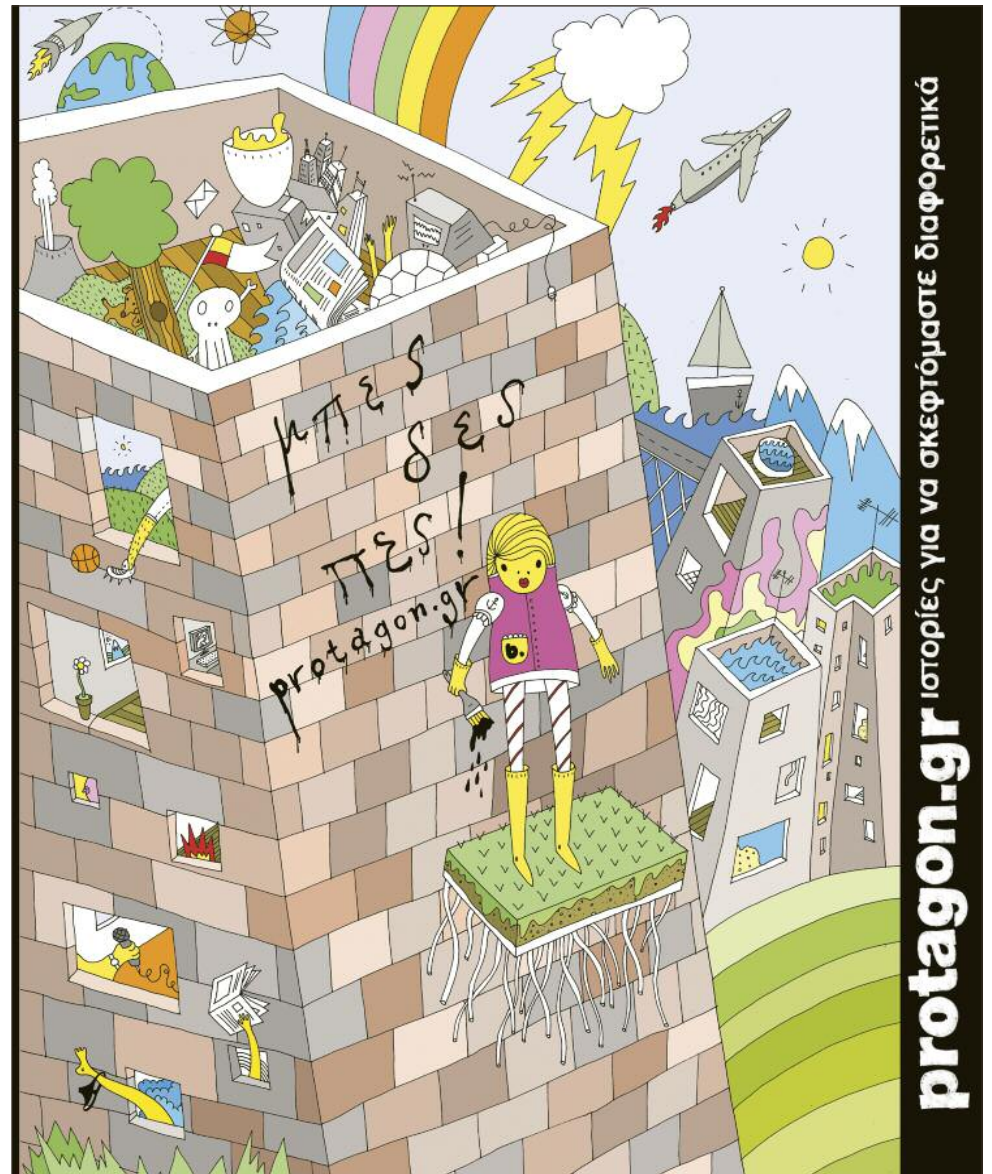
...Έχουμε προσούτο Δράμας!

...και σύγκλινο Μάνης, χοιρινό απάκι από την Κρήτη, μορταδέλα από τη Μακεδονία, λουκάνικα από την Κρητη, νούμπουλο από την Κέρκυρα, παστουρμά, παστράμι και χοιρομέρια από τη Δράμα, σαλάμι αέρος από τη Λευκάδα και πολλά ακόμη ελληνικά αλλαντικά!

www.ergonproducts.gr

Π Θεσσαλονίκη Δ Ι. Κούσκουρα 5 Τ 2310 284224
E info@ergonproducts.gr U www.ergonproducts.gr
www.facebook.com/ergonproducts.gr

ΕΡΓΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΖΕΔΟΠΑΝΟΠΩΛΕΙΟ

protagon.gr ιστορίες για να σκεφτόμαστε διαφορετικά

WHEN
SHOOTING
ENDS

GRAAL
BEGINS

DIGITAL INTERMEDIATE
FILM SCANNING
COLOR GRADING
COMPOSITING-VFX
3D VISUALIZATION
FILM RECORDING
3D DCP MASTERING-STEREOSCOPIC
DIGITAL PRINTS
FILM RESTORATION
SOUND EDITING-MIXING
OFF-ON LINE EDITING
ENCODING
DVD AUTHORIZING

graal
POST PRODUCTION HOUSE

Graal is the main
Agora Awards Sponsor

53rd THESSALONIKI
INTERNATIONAL
FILM FESTIVAL

"Without the award from Thessaloniki I don't know how we could have finished the film.
Working with Graal was a dream come true for us.
I hope to collaborate with Graal on all my future projects."

Annemarie Jacir, director, *When I Saw You*

www.graal.gr

f Graal Post Production House v Graal

φιλμ νουάρ*

η εβδομαδιαία εφημερίδα του πολιτισμού

* μην ψάχνετε για εξώφυλλο...
τα κείμενα μας ενδιαφέρουν!

Οίνοι Βορείου Ελλάδος
Χορηγός Οίνων στο 53ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Γιαννιτσών 90, 546 27, Θεσσαλονίκη, Τ. 2310 281.617, 2310 281.632, F. 2310 281.619
www.winesofnorthgreece.gr, www.wineroads.gr, www.facebook.com/winesofnorthgreece,
info@wineroads.gr

www.visitgreece.gr

Greece
MINISTRY OF TOURISM
Greek National Tourism Organisation

ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΟΥ ΓΑΒΡΑ

Κώστας Γαβράς ούμπερ άλες. Πάνω, με τον διευθυντή του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης Δημήτρη Εϊπίδη, στη διάρκεια των εγκαινίων της Ταινιοθήκης της Θεσσαλονίκης. Δεξιά, στην αίθουσα του Ολύμπιον, χειροκροτούμενος στην ελληνική πρεμιέρα της νέας ταινίας του *Le Capital*. Κάτω, ο Δημήτρης Εϊπίδης με τον σκηνοθέτη κουρδικής καταγωγής Μπαχμάν Γκομπαντί, που μίλησε για τις εμπειρίες του με τον Αμπάς Κιαροστάμι του οποίου υπήρξε βοηθός, για την πρώτη κουρδική ταινία στην ιστορία του ιρανικού σινεμά που αυτός σκηνοθέτησε, αλλά και για την πιο πρόσφατη συνεργασία του με τη Μόνικα Μπελούτσι.

INDUSTRY IN ACTION

The TIFF Agora Industry actions are in full throttle, with the Crossroads Co-Production Forum (17 projects, 6-10/11) and the Agora *Works in Progress* (12 films, 8/11). Providing support for scripts, films in post-production and complete films that can be viewed in the Digital Library, the Agora Industry aims to facilitate deals that will help independent films get made and be seen.

FOR THEO

A concert with Theo Angelopoulos' regular composer Eleni Karaindrou (9/11, 21:00, Thessaloniki Concert Hall) and a panel discussion (8/11, John Cassavetes Theatre, 12:00) celebrate the life and work of the Greek auteur, a director with a wholly unique vision of cinema. The

AND THE (FESTIVAL) BEAT GOES ON

by Lilly Papagianni

panelists, all longtime Angelopoulos collaborators, are: Karaindrou, Margarita Manta, his first AD, actress Eva Kotamanidou (*The Traveling Players*, *Ulysses' Gaze*), actor Omero Antonutti (*Alexander the Great*), production designer Yiorgos Ziakas and photographer Dimitris Sofikitis, the director's companion when scouting for locations. They provide an invaluable inside look on how Angelopoulos worked and shot his films.

IN THEIR OWN WORDS:

Christian Mungiu, Tribute – Balkan Survey

I am interested in finding complex, laye-

red, stories. I guess I am interested in situations and aspects that reveal how relative our choices in certain given situations are. When I work, write and direct I am only concerned with the believability of each scene. I wonder how it could have happened –I am not adding anything conceptual to the scene. I am only trying to re-create with the actors an everyday-life moment or conversation and if we manage to do this right, each moment and the film will achieve a certain significance and importance.

Lior Shamriz, Night Views

Quite often I find myself in a state of confusion and doubt as to the question of what film language/art form I should conform to; I keep feeling unfit to com-

mit to one set of established codes, and I'm often in an internal fight with film languages and traditions, Spartan realism, flamboyant irony, textuality, stream of consciousness, etc. These struggles find their way to be represented in the films. Many of the films are an account of a battle that was fought during their making.

Costas Zapas, Night Views

I don't believe in collective revolutions, but in personal ones. Every artist looks at the world through his own window and has to be able to withstand the burden of this choice. There are no ideal conditions for making films; what we do is transform the invisible into something visible, transform reality into something epic.

Η ΕΡΤ ΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

www.ert.gr